

ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผู้มาหางานทำที่สำนักจัดหางานของกรมแรงงาน

การจะนำเอาวิธีการทางสังคมสงเคราะห์มาใช้ในการช่วยเหลือผู้มาหางานทำนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทราบถึงข้อมูลเบื้องต้นของผู้มาหางานทำเสียก่อนเพื่อจะไต่ทราบถึงสภาพ ปัญหาและความต้องการของบุคคลเหล่านั้น อันจะเป็นประโยชน์ในการหามาตรการช่วยเหลือหรือปรับปรุงการให้บริการเพื่อให้สนองความต้องการของผู้มาหางานทำได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพที่สุด

ข้อมูลเบื้องต้นนั้นแบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบ่งออกเป็น 4 หมวด คือ

- หมวดที่ 1 ภูมิหลังของผู้มาหางานทำ
- หมวดที่ 2 ปัญหาและความต้องการของผู้มาหางานทำ
- หมวดที่ 3 ทักษะของผู้สมัครงานต่อการทำงานและการแก้ปัญหาการหางานทำไม่ได้
- หมวดที่ 4 การใช้บริการของกรมแรงงานและทักษะของผู้มาหางานทำต่อกรมแรงงาน

ตอนที่ 2 แบ่งออกเป็นตาราง 4 ตาราง คือ

- ตารางที่ 25 ปัญหาซึ่งผู้มาหางานทำกำลังประสบอยู่
- ตารางที่ 26 ความพยายามและการเตรียมการเพื่อบรรเทาปัญหาของผู้มาหางานทำ
- ตารางที่ 27 ความต้องการของผู้มาหางานทำ
- ตารางที่ 28 ทักษะของผู้มาหางานทำต่องานและการไ้้้งานทำ

ในการวิเคราะห์ตารางไค้ถือเอาระดับการศึกษาของผู้มาทำงานทำเป็น
ตัวแปรหลักเนื่องจากเมื่อพิจารณาจากข้อมูลที่ได้ พบว่า ระดับการศึกษาของผู้มาหา
งานทำเป็นตัวแปรที่สำคัญต่อลักษณะปัญหาและความต้องการตลอดจนความคิดเห็นใน
เรื่องต่าง ๆ ของผู้ให้สัมภาษณ์

หมวดที่ 1 ภูมิหลังของผู้มาทำงานทำ

ตารางที่ 1

แสดงอายุและเพศของผู้มาทำงานทำ

(N = 300)

ระดับอายุ (ปี)	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
	%	%	%
ต่ำกว่า 15	0	0	0
16 - 25	79.10 (193)	20.90 (51)	100.00 (244)
26 - 35	78.00 (39)	22.00 (11)	100.00 (50)
36 ปีขึ้นไป	66.67 (4)	33.33 (2)	100.00 (6)
รวม	78.67	21.33	100.00

จากตารางที่ 1 จะเห็นว่า ผู้มาทำงานทำเป็นชายถึง 78.67% และ
เป็นหญิงเพียง 21.33% เท่านั้น และปรากฏว่าในแต่ละช่วงอายุ จำนวนผู้มาหา
งานทำที่เป็นชายจะมากกว่าหญิงเป็นอัตราเท่า ๆ กัน คือ ในช่วงอายุ 16 - 25 ปี

จะเป็นชายถึง 79.10% เป็นหญิง 20.90%, ในช่วงอายุ 26 - 35 ปีเป็นชายถึง 78.00% เป็นหญิงเพียง 22.00% และในช่วงอายุ 36 ปีขึ้นไปก็จะเป็นชาย 66.67% และเป็นหญิงเพียง 33.33%

จากตัวเลขที่ปรากฏไม่อาจสรุปได้ว่า ผู้ที่ยังว่างงานหรือต้องการทำงานของไทยในปัจจุบันเป็นชายมากกว่าหญิง ทั้งนี้ เพราะสภาพสังคมคาดหวังให้ผู้ชายต้องทำงานนอกบ้าน ส่วนผู้หญิงสามารถจะอยู่กับบ้านหรืออยู่กับพ่อแม่พี่น้องและทำงานบ้านไปได้เรื่อย ๆ และส่วนใหญ่ผู้มาหางานทำมักจะมีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด (ซึ่งจะพบข้อมูลนี้ในตารางต่อ ๆ ไป) การที่ผู้หญิงจะเดินทางเข้ามาหางานทำในกรุงเทพมหานครจึงเป็นสิ่งที่ลำบากกว่าผู้ชาย อีกประการหนึ่ง ตำแหน่งงานส่วนใหญ่ที่กรมแรงงานเสนอให้ นั้นมักเป็นงานที่ต้องการแรงงานชาย เช่น กรรมกร, ช่างก่อสร้าง, พนักงานแบกของและพนักงานขับรถ เป็นต้น ส่วนตำแหน่งงานที่ต้องการผู้หญิงมีน้อย เช่น งานทำความสะอาด, คนครัว, พนักงานขายของหน้าร้านหรือแม่แค้นพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรมก็ต้องการผู้ชายมากกว่า ทำให้ผู้หญิงมาหางานที่สำนักจัดหางานของกรมแรงงานน้อยกว่าผู้ชาย

ตารางที่ 2

แสดงอายุและระดับการศึกษาของผู้มาทำงานท่า

(N = 300)

ระดับอายุ (ปี)	ระดับการศึกษา					รวม
	ต่ำกว่า ป.4	ป.4 - ป.7	ม.ศ.1- ม.ศ.5	อาชีว ศึกษา	อุดม ศึกษา	
	%	%	%	%	%	
ต่ำกว่า 15	0	0	0	0	0	0
16 - 25	0.41 (1)	33.61 (82)	40.57 (99)	20.90 (51)	4.51 (11)	100.00 (244)
26 - 35	2.00 (1)	52.00 (26)	22.00 (11)	18.00 (9)	6.00 (3)	100.00 (50)
36 ปีขึ้นไป	0	66.67 (4)	33.33 (2)	0	0	100.00 (6)
รวม	0.67 (2)	37.33 (112)	37.33 (112)	20.00 (60)	4.67 (14)	100.00 (300)

หมายเหตุ การที่เอาการศึกษาระดับอาชีวศึกษามาใส่ไว้ระหว่างการศึกษา
ม.ศ.1 - ม.ศ.5 และอุดมศึกษาก็เพราะ อาชีวศึกษาเป็นการศึกษาที่มีระดับคาบ
เกี่ยวกับการศึกษา 2 ระดับดังกล่าว นั่นคือ เป็นระดับที่ผู้ที่จบชั้น ม.ศ. 3 ขึ้นไป
จะศึกษา ซึ่งมี 2 ระดับ อาชีวศึกษาระดับแรกจะใช้เวลาเรียน 3 ปี คือ จบชั้น
ม.ศ.6 และอาชีวศึกษาระดับสูงจะใช้เวลาเรียนต่อไปอีก 2 ปี ซึ่งจะมีวุฒิระดับ
อนุปริญญา แต่ทั้งนี้ ลักษณะของการเรียนเน้นหนักไปในด้านวิชาชีพเป็นหลัก จึงไม่
อาจจะนำมารวมกับการศึกษาในระดับสามัญได้

จากตารางที่ 2 ซึ่งแสดงระดับอายุและระดับการศึกษาของผู้มาหางาน
 ทำ จะเห็นว่า ผู้มาหางานส่วนใหญ่ที่การศึกษาในระดับประถมศึกษาตอนปลายถึง
 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายกล่าวคือ มีการศึกษาระดับ ป.4 - ป.7 คิดเป็นร้อย
 ละ 37.33 และการศึกษาระดับ ม.ศ.1 - ม.ศ.5 ในอัตราร้อยละที่เท่ากันคือ
 ร้อยละ 37.33 ส่วนผู้มีการศึกษาระดับอุดมศึกษามีเพียงร้อยละ 4.67 เท่านั้น
 ซึ่งจากข้อมูลในตารางที่ 6 จะสนับสนุนข้อมูลในตารางที่ 2 นี้ว่า ผู้ที่มาหางาน
 ทำส่วนใหญ่จะแบ่งเป็น 2 พวก พวกแรกเป็นพวกใช้แรงงาน มักจะมีภูมิลำเนา
 เติบโตอยู่ทางจังหวัดและมีอาชีพทางเกษตรกรรมมาก่อน เมื่องานที่เคยทำอยู่ไม่ได้
 ผลจึงเข้ามาหางานทำในกรุงเทพมหานคร พวกนี้จะมีการศึกษาในระดับ ป.4 -
 ป.7 ส่วนพวกหลังเป็นพวกที่เรียนจบมัธยมศึกษาตอนต้นแล้วก็ออกมาหางานทำ
 กับพวกที่เรียนจบมัธยมศึกษาตอนปลาย แต่ไม่สามารถจะเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา
 ได้ด้วยเหตุผลต่าง ๆ จึงออกหางานทำ ซึ่งจะหางานได้ยากกว่าบุคคลที่เรียนใน
 สายอาชีพศึกษา เพราะเหตุที่ไม่มีความรู้ทางด้านอาชีพและจะทำงานที่ต้องใช้
 แรงงานก็ไม่ได้ ฉะนั้น จากตารางนี้ เราจึงพบว่า ผู้มาหางานทำที่เรียนอาชีว
 ศึกษาจะมาใช้บริการของกรมแรงงานเพียงร้อยละ 20.00 เท่านั้น และอาจคาด
 หมายว่า ส่วนใหญ่จะเป็นพวกที่มีความสามารถต่ำกว่าที่ตำแหน่งงานทั่วไปจะรับไว้
 ได้ ส่วนผู้ที่มีระดับการศึกษาชั้นอุดมศึกษานั้น จะใช้บริการของกรมแรงงานน้อย
 มากเพียงร้อยละ 4.67 ของผู้มาหางานทำทั้งหมด ทั้งนี้เป็นเพราะบุคคลพวกนี้
 สามารถติดต่อหางานเองได้ และตำแหน่งงานที่กรมแรงงานมีอยู่ก็ไม่ตรงกับวุฒิ
 การศึกษาระดับนั้นนัก เนื่องจากกรมแรงงานไม่สามารถสร้างตำแหน่งงานได้เอง
 หรือมีอำนาจในการหาตำแหน่งงานได้เอง แต่จำต้องพึ่งสถานประกอบการของ
 เอกชนเป็นส่วนใหญ่ ตำแหน่งงานที่มีอยู่จึงมักจะ ไม่ตรงกับคุณสมบัติของผู้มาหา
 งานทำเท่าใดนัก

ตารางที่ 3

แสดงระดับการศึกษาและสถานภาพการสมัครงานของผู้มาหางานทำ
(N = 300)

ระดับการศึกษา	สถานภาพการสมัครงาน				รวม
	ผู้สมัครงาน ใหม่	บุคคลพิการ	ทหารนอก ประจำ การ	ผู้สมัครงาน เก่าที่มาขาย งานตัวใน ระยะเวลาที่ กำหนด	
	%	%	%	%	
ต่ำกว่าป.4	100.00 (2)	0	0	0	100.00 (2)
ป.4 - ป.7	76.79 (86)	0	6.25 (7)	16.69 (19)	100.00 (112)
ม.ศ.1 - ม.ศ.5	59.82 (67)	0	6.25 (7)	33.93 (38)	100.00 (112)
อาชีวศึกษา	63.33 (38)	0	0	36.67	100.00 (60)
อุดมศึกษา	64.29 (9)	0	0	35.71 (5)	100.00 (14)
รวม	67.33 (202)	0	4.67 (14)	28.00 (84)	100.00 (300)

จากตารางที่ 3 ผู้มาหางานทำที่อยู่ในข่ายการสัมภาษณ์ ส่วนใหญ่แล้ว
เป็นผู้สมัครงานใหม่ คือ ผู้ที่เพิ่งมาสมัครงานในวันที่สัมภาษณ์ ซึ่งมีอยู่ถึงร้อยละ

67.33 ของผู้ที่ได้รับการสัมภาษณ์ทั้งหมด การแบ่งประเภทสถานภาพการสมัครงาน
ออกเป็น บุคคลพิการและทหารนอกประจำการด้วยก็เพราะทางกรมแรงงานได้จัด
บริการพิเศษบางอย่างแก่บุคคล 2 ประเภทนี้ แต่ปรากฏว่า บุคคลพิการไม่ได้มา
สมัครงานเลย และทหารนอกประจำการก็มีจำนวนผู้สมัครน้อยมากเพียงร้อยละ
4.67 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคคล 2 พวกดังกล่าวมีบริการของรัฐบาลที่ให้บริการ
ทางตรงและได้ผลกว่าบริการของกรมแรงงาน เช่น สถานฝึกอาชีพและสงเคราะห์
คนพิการ

ตารางที่ 4

แสดงสถานภาพสมรสและระดับการศึกษาของผู้มาทำงานท่า

(N = 300)

ระดับการศึกษา	สถานภาพสมรส				รวม
	โสด	แต่งงาน	หย่า	หม้าย	
	%	%	%	%	
ต่ำกว่า ป.4	100.00 (2)	0	0	0	100.00 (2)
ป.4 - ป.7	75.00 (84)	23.21 (26)	0.89 (1)	0.90 (1)	100.00 (112)
ม.ศ.1 - ม.ศ.5	91.07 (102)	8.04 (9)	0.89 (1)	0	100.00 (112)
อาชีวศึกษา	95.00 (57)	5.00 (3)	0	0	100.00 (60)
อุดมศึกษา	100.00 (14)	0	0	0	100.00 (14)
รวม	86.33 (259)	12.67 (38)	0.67 (2)	0.33 (1)	100.00 (300)

หมายเหตุ * ตัวเลขปรับ ± 0.01 เพื่อให้รวมเป็น 100.00

จากตารางที่ 4 จะเห็นว่า ผู้มาทำงานท่าส่วนใหญ่ยังไม่แต่งงานโดยเป็นโสดถึง 86.33% และแต่งงานแล้วเพียง 12.67% และเมื่อดูตามระดับการศึกษาจะพบว่า อัตราของผู้ที่ยังไม่ได้แต่งงานจะแปรตามระดับการศึกษา คือ ระดับ

การศึกษา ป.4 - ป.7 เป็นโสดน้อยที่สุดเพียงร้อยละ 75.00 ระดับการศึกษา
 ม.ศ.1 - ม.ศ.5 เป็นโสดร้อยละ 91.07 ระดับการศึกษาอาชีวศึกษาจะเป็น
 โสดร้อยละ 95.00 และระดับการศึกษาอุดมศึกษาจะเป็นโสดเต็มร้อยละ 100.00
 ส่วนระดับการศึกษาต่ำกว่า ป.4 นั้น แมวจะเป็นโสดทั้งหมดคือ ร้อยละ 100.00
 เหมือนกัน แต่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่เล็กมาก คือ มีเพียง 2 คน จากจำนวนทั้งหมด
 300 คน และเมื่อพิจารณาควบกับตารางที่ 1 จะพบว่า ผู้มาทำงานส่วนใหญ่จะ
 มีอายุระหว่าง 16 - 25 ปี โดยคิดเป็นร้อยละ 81.33 ของผู้มาทำงานทำทั้ง
 หมกและระดับอายุ 36 ปีขึ้นไปจะมีเพียงร้อยละ 2.00 ของผู้มาทำงานทำทั้งหมด
 เท่านั้น แสดงว่าผู้มาทำงานส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ยังโสด และอยู่ในวัยเริ่มค้นทำงาน
 ค่าย ยังไม่มีประสบการณ์ในการทำงานทำ จึงนิยมใช้บริการจัดหางานของกรม
 แรงงานมากกว่าบุคคลประเภทอื่น

ตารางที่ 5

แสดงสถานภาพการทำงานปัจจุบันและระดับการศึกษาของผู้มาทำงานทำ

(N = 300)

ระดับการศึกษา	สภาพการทำงานปัจจุบัน				รวม
	ยังไม่เคยทำงาน	ออกจากงานเดิมและยังไม่มียังงานใหม่	มีงานทำแต่ต้องการเปลี่ยนงาน	อื่น ๆ	
	%	%	%	%	
ต่ำกว่า ป.4	0	100.00 (2)	0	0	100.00 (2)
ป.4 - ป.7	2.68 (3)	94.64 (106)	1.79 (2)	0.89 (1)	100.00 (112)
ม.ศ.1 - ม.ศ.5	30.36 (34)	66.67 (74)	3.57 (4)	0	100.00 (112)
อาชีวศึกษา	*51.66 (31)	46.67 (28)	1.67 (1)	0	100.00 (60)
อุดมศึกษา	64.29 (9)	28.57 (4)	0	7.14 (1)	100.00 (14)
รวม	25.67 (77)	71.23 (214)	2.33 (7)	0.67 (2)	100.00 (300)

หมายเหตุ * ตัวเลขปรับ ± 0.01 เพื่อให้รวมเป็น 100.00

จากตารางที่ 5 จะเห็นได้ว่าผู้มาทำงานทำส่วนใหญ่เป็นผู้ที่เคยทำงานมาแล้ว ปัจจุบันออกจากงานเดิมและยังไม่มียังงานใหม่ ซึ่งมีจำนวนถึงร้อยละ 71%33 ผู้ที่ยังไม่เคยทำงานมาเลยมีเพียงร้อยละ 25.67 การที่ผู้มาทำงาน

ทำส่วนมากออกจากงานเดิมทั้ง ๆ ที่ยังไม่มียางใหม่ นั่น แสดงว่าอาจเป็นเพราะไม่พอใจในงานที่เขาเคยทำอยู่อย่างมาก (ยกเว้นพวกที่งานหมดค่าหนักลง) ซึ่งเราจะพบสาเหตุของการออกจากงานในตารางที่ 8 ส่วนพวกที่ยังไม่เคยทำงานมาเลยนั้น ร้อยละ 64.29 เป็นผู้ที่มีการศึกษาในระดับอุดมศึกษาและร้อยละ 51.66 เป็นผู้ที่มีการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาและเพียงร้อยละ 2.68 เท่านั้นที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษาตอนปลาย แสดงให้เห็นว่าผู้ที่มีการศึกษาสูงจะใช้เวลาไปในการศึกษาจึงไม่ได้เริ่มทำงานก่อนหน้านี้ อีกประการหนึ่ง ผู้ที่มีการศึกษาในระดับสูงอาจเลือกงานมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่า จึงยังคงสภาพเป็นผู้ไม่เคยทำงานมาก่อน

ตารางที่ 6
แสดงภูมิฐานะเดิมและระดับการศึกษาของผู้มาหางานทำ
(N = 300)

ระดับการศึกษา	ภูมิฐานะเดิม					รวม
	กทม.	ภาคกลาง ยกเว้น กทม.	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียง เหนือ	ภาคใต้	
	%	%	%	%	%	
ต่ำกว่า ป.4	0 (2)	0	0	100.00 (2)	0	100.00 (2)
ป.4 - ป.7	9.82 (11)	21.43 (24)	19.64 (22)	48.21 (54)	*0.90 (1)	100.00 (112)
ม.ศ.1 - ม.ศ.5	25.89 (29)	17.86 (20)	9.82 (11)	39.29 (44)	7.14 (8)	100.00 (112)
อาชีวศึกษา	35.00 (21)	28.33 (17)	1.67 (1)	21.67 (13)	13.33 (8)	100.00 (60)
อุดมศึกษา	36.71 (5)	21.43 (3)	0	0	42.86 (6)	100.00 (14)
รวม	22.00 (66)	21.33 (64)	11.33 (34)	37.67 (113)	7.67 (23)	100.00 (300)

หมายเหตุ * ตัวเลขปรับ ± 0.01 เพื่อให้ผลรวมเป็น 100.00

จากตารางที่ 6 จะเห็นว่าผู้มาหางานทำส่วนใหญ่เป็นผู้มีภูมิฐานะเดิม
อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ มีถึงร้อยละ 37.67 ของผู้มาหางานทำทั้งหมด

ส่วนผู้มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในกรุงเทพมหานครและภาคกลางยกเว้นกรุงเทพมหานคร มีร้อยละ 22.00 และ 21.33 ตามลำดับ ผู้ที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในจังหวัดภาคใต้จะมีเพียงร้อยละ 7.67 เท่านั้น เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษาจะเห็นว่า ผู้มาทำงานทำซึ่งมาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการศึกษาในระดับ ป.4 - ป.7 ถึงร้อยละ 48.21 และระดับ ม.ศ.1 - ม.ศ.5 ถึงร้อยละ 39.29 ระดับ อาชีวศึกษาร้อยละ 21.67 และไม่มีผู้ใดมีการศึกษาถึงขั้นอุดมศึกษาเลย ผู้ที่มีการศึกษาในระดับอุดมศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ภาคใต้และในกรุงเทพมหานครซึ่งมีจำนวนร้อยละ 42.86 และร้อยละ 35.71 ตามลำดับ ส่วนในระดับ อาชีวศึกษานั้น ผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครมีถึงร้อยละ 35.00 แต่เป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ทางภาคใต้เพียงร้อยละ 13.33

วิเคราะห์ได้ว่า ผู้มาทำงานทำที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนปลายเป็นส่วนใหญ่ ส่วนบุคคลที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครนั้นเนื่องจากมีโอกาสที่จะศึกษาเล่าเรียนได้มากกว่า และสภาพแวดล้อมทางสังคมสนับสนุนให้บุคคลเหล่านั้นแสวงหาความรู้หรือศึกษาเล่าเรียนในระดับที่สูงกว่า ระดับการศึกษาจึงสูงกว่า

เป็นที่น่าสังเกตว่า ผู้มาทำงานทำที่มาใช้บริการของกรมแรงงานนั้น ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรุงเทพมหานครและภาคกลางยกเว้น กทม. คือ ร้อยละ 37.67 ร้อยละ 22.00 และร้อยละ 21.33 ตามลำดับ ส่วนผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ทางภาคใต้นั้นจะใช้บริการของกรมแรงงานเพียงร้อยละ 7.67 ของผู้มาทำงานทำทั้งหมด ทั้งนี้เป็นเพราะผู้ที่มาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือมักจะเป็นลักษณะของแรงงานอพยพ จึงต้องพึ่งบริการที่จัดไว้สำหรับประชาชนทั่วไป คือ บริการของกรมแรงงาน ส่วนผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครหรือในภาคกลางอาจเห็นว่าบริการที่มีอยู่น้อยใกล้ตัวและตำแหน่งงานส่วนใหญ่ก็มักจะอยู่ในกรุงเทพมหานครจึงนิยมใช้บริการ ส่วนผู้ที่มีภูมิลำเนาทางภาคใต้นั้นส่วนใหญ่มักจะมาศึกษาต่อในกรุงเทพมหานคร เมื่อจบการศึกษาแล้วก็มักกลับไปทำงานในท้องถิ่นของตน จึงไม่นิยมใช้บริการของกรมแรงงาน

ตารางที่ 7

แสดงระยะเวลาที่ผู้มาทำงานทำอาชีพอยู่ในกรุงเทพมหานคร
และสาขาที่ผู้มาทำงานทำหรือมาอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร
(N = 234) *

ระยะเวลาที่อยู่ ใน กทม.	สาขาที่ผู้มาทำงานทำหรือมาอยู่ใน กทม.						รวม
	หารายได้ ในวง วางงาน ต่างจ้ง หวัด	หาราย ได้ใน ช่วง ที่ พัก อยู่ ไม่ โดย ผล ได้ ที่ สูง กว่า เดิม	หาราย ได้ ที่ สูง กว่า เดิม	ต้องการ ทำงาน ใน กทม.	เรียนต่อ	อื่น ๆ	
	%	%	%	%	%	%	
น้อยกว่า 1 เดือน	** 3.20 (3)	35.11 (33)	39.36 (37)	18.08 (17)	0	4.25 (4)	100.00 (94)
1 เดือน - 6 เดือน	0	8.33 (2)	62.50 (15)	29.17 (7)	0	0	100.00 (24)
7 เดือน - 1 ปี	0	13.33 (2)	66.67 (10)	20.00 (3)	0	0	100.00 (15)
1 ปีขึ้นไป - 5 ปี	0	4.76 (3)	44.44 (28)	4.76 (3)	44.44 (28)	** 1.60 (1)	100.00 (63)
5 ปีขึ้นไป	0	5.26 (2)	31.58 (12)	0	52.63 (20)	10.53 (4)	100.00 (38)
รวม	1.28 (3)	17.95 (42)	43.59 (102)	12.82 (30)	20.51 (48)	3.85 (9)	100.00 (234)

หมายเหตุ * จำนวนตัวอย่างที่ใช้ นับเฉพาะผู้ที่เคยทำงานมาแล้ว

** ตัวเลขปรับ ± 0.01 เพื่อให้ผลรวมเป็น 100.00

จากตารางที่ 7 จะเห็นได้ว่า สาขาที่ผู้มิได้มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพ-

มหานครเข้ามาทำงานทำในกรุงเทพมหานครนั้น ส่วนใหญ่ก็เพราะต้องการหารายได้ที่สูงกว่าที่เคยได้รับซึ่งมีถึงร้อยละ 43.59 ของผู้มาทำงานทำทั้งหมด (ที่เคยทำงานมาก่อน) ซึ่งนับเป็นตัวเลขที่สนับสนุนภาวะการอพยพแรงงาน ส่วนระยะเวลาที่อยู่ในกรุงเทพมหานครจะอยู่ในช่วง 1 เดือน - 1 ปี แสดงว่าเป็นการมาอยู่แบบชั่วคราวหรือเพิ่งมาอยู่ ส่วนผู้ที่มาอยู่ในกรุงเทพมหานครเป็นระยะเวลาานานคือ ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไปนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่มาเรียนต่อและเมื่อเรียนสำเร็จแล้วประสงค์จะทำงานทำในกรุงเทพมหานครโดยไม่กลับภูมิลำเนาเดิม ซึ่งมีจำนวนถึงร้อยละ 20.51 ของผู้มาทำงานทำทั้งหมด (ที่เคยทำงานมา)

เห็นควรอธิบายเพิ่มเติม ณ ที่นี้ควยว่า ผู้ที่ตอบว่า งานอาชีพที่ทำอยู่ไม่ไ้ผล หมายถึงการทำนาเป็นส่วนใหญ่ ส่วนพวกที่ให้เหตุผลว่า ต้องการหารายได้สูงกว่าที่เคยเป็นอยู่นั้น จากการซักถามไ้รายละเอียดว่า ส่วนใหญ่เคยทำนาแต่ที่นามีน้อย ผลผลิตที่ไ้ไม่พอเลี้ยงคนในครอบครัว จึงต้องแยกย้ายกันออกหางานทำในท้องถิ่นอื่น แต่ไม่ไ้หมายความว่านาไม่ไ้ผล

เป็นที่น่าสังเกตว่า ผู้ที่ตอบว่าต้องการมาหารายได้ในช่วงเวลาว่างงานจากต่างจังหวัดนั้นมีจำนวนน้อยมาก คือเพียงร้อยละ 1.28 และมักจะเพิ่มขึ้นเดินทางมาถึงกรุงเทพมหานคร บุคคลพวกนี้ ถ้าทำงานในกรุงเทพมหานครทำไม่ไ้ก็มักจะกลับไปทำนาคตามเดิม ซึ่งที่มีจำนวนน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับสาเหตุอื่น ๆ ก็เพราะในปัจจุบันการทำนาของไทยในปีหนึ่ง ๆ สามารถทำไ้มากกว่า 1 ครั้ง ฉะนั้น ช่วงเวลาที่ว่างจากการทำนาจึงสั้นลง บุคคลพวกนี้จึงสามารถมีงานทำในท้องถิ่นเดิมไ้ระหว่างที่ว่างจากการทำนา อาจวิเคราะห์ไ้ไ้ว่า พวกที่เดินทางมาหารายได้ชั่วคราวนั้นนับว่า เป็นผู้ที่ต้องการมาเที่ยวหรือหาประสบการณ์มากกว่า

ตารางที่ ๘
แสดงประเภทของงานที่ทำครั้งสุดท้ายและเหตุผลสำคัญในการออกจากงานครั้งสุดท้ายหรือต้องการจะเปลี่ยนงานของพนักงานทำ
(N = 221)

** ประเภทของงาน ครั้งสุดท้าย	เหตุผลสำคัญในการออกจากงานครั้งสุดท้ายหรือต้องการจะเปลี่ยนงาน								รวม
	รายได้ น้อยเกิน ไป	งานหนัก เกินไป	งานไม่ มั่นคง	งานไม่ ก้าวหน้า	งานไม่ ตรงกับ ความถนัด	งานหมด กำหนด	งานที่ทำ อยู่ไม่ได้ ผล	อื่น ๆ	
	%	%	%	%	%	%	%	%	
งานที่ใช้วิชาชีพ วิชาการ	๐	๐	๐	๒๕.๐๐ (๒)	๓๗.๕๐ (๓)	๓๗.๕๐ (๓)	๐	๐	๑๐๐.๐๐ (๘)
เสมียนพนักงาน	*** ๑๑.๑๒ (๑)	๐	๔๔.๕๔ (๔)	๐	๒๒.๒๒ (๒)	๐	๐	๒๒.๒๒ (๒)	๑๐๐.๐๐ (๔)
งานอาชีพเกี่ยวกับการ การค้า	๘๔.๘๗ (๕๑)	๕.๒๖ (๓)	*** ๑.๗๖ (๑)	๐	๐	๐	๐	๓.๕๑ (๒)	๑๐๐.๐๐ (๕๗)
งานอาชีพด้าน บริการ	๐	๐	๒๓.๐๘ (๓)	๐	๓๘.๔๖ (๕)	๐	๐	๓๘.๔๖ (๕)	๑๐๐.๐๐ (๑๓)
งานกลุกรรม	๗.๕๐ (๓)	๐	๐	๐	๐	๑๒.๕๐ (๕)	๘๐.๐๐ (๓๒)	๐	๑๐๐.๐๐ (๔๐)
งานที่เกี่ยวข้องกับการ ผลิต	๒๗.๕๑ (๒๔)	๒๓.๒๖ (๒๐)	๖.๘๘ (๖)	๐	๑๑.๖๓ (๑๐)	๒๕.๕๘ (๒๒)	๐	๔.๖๕ (๔)	๑๐๐.๐๐ (๘๖)
อื่น ๆ	๖๐.๒๔ (๕)	๐	๐	๐	๓๐.๗๕ (๓)	๐	๐	๐	๑๐๐.๐๐ (๘)
รวม	๓๘.๐๑ (๘๔)	๑๐.๕๑ (๒๓)	๖.๓๓ (๑๔)	๐.๙๐ (๒)	๑๐.๕๑ (๒๓)	๑๓.๕๗ (๓๐)	๑๔.๕๘ (๓๒)	๕.๘๘ (๑๓)	๑๐๐.๐๐ (๒๒๑)

หมายเหตุ * จำนวนตัวอย่างที่ใช้มีเฉพาะผู้ที่เคยทำงานมาแล้วและมีปัญหาในการทำงานหรือต้องการจะเปลี่ยนงานของสมาชิก

** ประเภทของงานอยู่ในภาคผนวก ข

*** ตัวเลขปรับ ± ๐.๐๑ เพื่อให้ผลรวมเป็น ๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๒ จะเห็นได้ว่าเหตุผลสำคัญในการออกจากงานครั้งสุดท้ายหรือต้องการจะเปลี่ยนงานของผู้มาหางานทำ ส่วนใหญ่เนื่องจากงานนั้นรายได้น้อยเกินไป ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 3๘.๐1 และเหตุผลรองลงมาก็คือ งานที่ทำอยู่ไม่ไคลผลและงานที่ทำนั้นหมดค่าหมดลง ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 14.4๘ และร้อยละ 13.57 ของผู้มาหางานทำทั้งหมดตามลำดับ ทั้งนี้จากข้อมูลที่ได้สอบถามผู้มาหางานทำได้รายละเอียดว่า ผู้ที่มาหางานทำนั้นส่วนใหญ่มีปัญหาเรื่อง รายได้ กล่าวคือ มีรายได้ไม่พอกับรายจ่ายอันเนื่องมาจากอัตราค่าจ้างต่ำ เพราะส่วนใหญ่ นายจ้างจะเป็นผู้กำหนดเอง ยกเว้นงานบางลักษณะที่กฎหมายแรงงานกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำไว้ เช่น กรรมกรหรืองานในโรงงาน แต่งานในลักษณะอื่น ๆ นั้น แล้วแต่จะเป็นที่ตกลงกันระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง ดังจะเห็นว่า ผู้ที่ทำงานเกี่ยวกับการค้าอันได้แก่ พนักงานขายของหน้าร้าน นายหน้าหรืองานปลี๊กยอยในร้านค้าต่าง ๆ นั้น ร้อยละ ๒9.47 มีเหตุผลสำคัญ คือ รายได้น้อยเกินไป ส่วนผู้ที่มีอาชีพทางเกษตรกรรม เลี้ยงสัตว์หรือป่าไม้ ร้อยละ ๒๐.๐๐ มีเหตุผลสำคัญก็คือ งานที่ทำอยู่ไม่ไคลผล คนกลุ่มนี้ชดชวยกับธรรมชาติเมื่อเกิดภาวะฝนแล้งหรือฝนชุกเกินไปก็ทำให้เกิดการขาดแคลนปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีพจึงต้องคิดวันที่จะมาหางานทำในทางอื่น โดยเฉพาะกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นแหล่งที่พวกเขาเชื่อว่าจะมีงานมากกว่าถิ่นอื่น ส่วนผู้ที่ทำงานเกี่ยวกับการผลิตเช่น เป็นช่างไม้, ช่างฝีมือต่าง ๆ นั้น เหตุผลสำคัญในการออกจากงานก็คือรายได้น้อยเกินไปและงานที่ทำอยู่หมดค่าหมดลง ที่เป็นเช่นนี้เพราะคนพวกนี้เป็นผู้ที่เคยมีอาชีพทางเกษตรกรรม แต่พอจะมีความสามารถพิเศษทางการช่างอยู่บ้าง เมื่อเข้ามาหางานทำในกรุงเทพมหานครก็ยึดเอาอาชีพนั้น ๆ แต่เนื่องจากไม่มีวุฒิทางช่าง จึงได้รับค่าแรงเท่ากับกรรมกร ไร้ฝีมือทั่วไปซึ่งเป็นรายได้ที่ไม่สูงนัก และงานลักษณะนี้ก็มักจะมีกำหนดเป็นระยะ เมื่องานหมดค่าหมดลงคนพวกนี้ก็ว่างงานและเริ่มออกหางานทำใหม่ต่อไป

ที่น่าสนใจอีกก็คือ งานที่ใช้วิชาชีพ วิชาการซึ่งผู้ที่ทำงานลักษณะนี้มาใช้บริการของกรมแรงงานน้อยที่สุด เนื่องจากบุคคลกลุ่มนี้สามารถหางานได้เองและ

ส่วนใหญ่ก็มีความสามารถที่จะว่างงานอยู่ได้นานกว่าบุคคลกลุ่มอื่น จากข้อมูลที่ได้พบว่า บุคคลกลุ่มนี้จะเลือกงานที่ตนพอใจหรือถนัดที่สุดจึงมักจะลองทำงานตามสถานที่ราชการที่รับสมัครลูกจ้างชั่วคราวหรือลูกจ้างประจำเมื่อหมดงบประมาณ คนกลุ่มนี้ที่ว่างงาน ฉะนั้น ในเหตุผลสำคัญในการออกจากงานหรือต้องการจะเปลี่ยนงานก็คือ งานไม่ตรงกับความถนัด งานหมดกำหนดลงและงานไม่ก้าวหน้า ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 37.50, 37.50 และ 25.00 ตามลำดับ ส่วนเหตุผลอื่น เช่น รายได้นั้นไม่เป็นปัญหาเพราะถ้ารับราชการก็ได้เงินเดือนตามวุฒิบัตรอยู่แล้ว หรือหากทำงานอื่นส่วนใหญ่ก็จะได้เงินเดือนสูงกว่าอัตรางานราชการ

เมื่อแยกประเภทผู้มาหางานทำโดยจำแนกตามลักษณะอาชีพแล้วจะเห็นว่าผู้มาหางานทำส่วนใหญ่เดิมเคยมีอาชีพเกี่ยวกับการผลิตอันได้แก่พวกช่างฝีมือช่างไร่ฝีมือและกรรมกรทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 30.91 ของผู้มาหางานทำที่เคยทำงานมาก่อน ส่วนจำนวนที่รองลงมาก็คือ ผู้ที่มีอาชีพเกี่ยวกับการค้า อันได้แก่พนักงานขายของหน้าร้าน นายหน้า พนักงานปลีทยอยในร้านค้าคิดเป็นร้อยละ 25.79 ของผู้มาหางานทำทั้งหมดที่เคยทำงานมา

ตารางที่ 9

แสดงประเภทของงานที่เคยทำครั้งสุดท้ายและจำนวนครั้งที่เคยทำงาน
จนถึงปัจจุบันของผู้มาทำงานทำ
(N = 221)*

*ประเภทของงานที่เคย ทำครั้งสุดท้าย	จำนวนครั้งที่เคยทำงานจนถึงปัจจุบัน (แห่ง)				รวม
	1	2	3	มากกว่า 3	
	%	%	%	%	%
งานที่ไว้วิชาชีพ วิชาการ	75.00 (6)	0	25.00 (2)	0	100.00 (8)
เสมียนพนักงาน	66.67 (6)	11.11 (1)	11.11 (1)	11.11 (1)	100.00 (9)
งานอาชีพเกี่ยวกับการค้า	19.30 (11)	38.60 (22)	28.07 (16)	14.03 (8)	100.00 (57)
งานอาชีพคานบริการ	15.38 (2)	23.08 (3)	46.15 (6)	**15.39 (2)	100.00 (13)
งานกสิกรรม, เลี้ยงสัตว์	85.00 (34)	5.00 (2)	10.00 (4)	0	100.00 (40)
งานที่เกี่ยวข้องกับการผลิต	27.91 (24)	33.72 (29)	17.44 (15)	20.93 (18)	100.00 (86)
อื่น ๆ	37.50 (3)	25.00 (2)	12.00 (1)	25.00 (2)	100.00 (8)
รวม	38.91 (86)	26.70 (59)	20.36 (45)	14.03 (31)	100.00 (221)

หมายเหตุ * ตัวอย่างที่ใช้นับเฉพาะผู้ที่เคยทำงานมาแล้วและมีปัญหาในการ
ทำงานหรือต้องการจะเปลี่ยนงาน

** ประเภทของงานอยู่ในภาคผนวก ข.

*** ตัวเลขปรับ ± 0.01 เพื่อให้ผลรวมเป็น 100.00

ข้อมูลในตารางที่ 9 มีความต่อเนื่องกับข้อมูลในตารางที่ 7 ตารางนี้จะแสดงถึงอัตราการเปลี่ยนงานของผู้มาหางานทำและลักษณะงานที่ทำจากตัวเลขที่ไคร้อยละ 38.91 ของผู้มาหางานทำที่เคยทำงานมาทั้งหมด เคยทำงานมาแห่งเดียวและอัตราการอยุ่จะลดลงเรื่อย ๆ ตามจำนวนความถี่ของการเปลี่ยนงาน กล่าวคือ ส่วนใหญ่จะเคยทำงานมาแห่งเดียว ที่เคยทำงานมามากกว่า 3 แห่งนั้นมีเพียงร้อยละ 14.03 แสดงว่าผู้มาหางานทำส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการเปลี่ยนงานน้อยครั้ง ซึ่งอาจเป็นเพราะผู้มาหางานทำเหล่านี้ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 16 - 25 ปี ซึ่งเป็นวัยเริ่มค้นทำงาน (ดูตารางที่ 1 ประกอบ) จากตัวเลขในตารางที่ 9 ผู้ที่มีอาชีพทางเกษตรกรรมถึงร้อยละ 85.00 เคยทำงานมาแห่งเดียว ส่วนอาชีพเกี่ยวกับการค้าและการผลิตนั้นมีอัตราการเปลี่ยนงานใกล้เคียงกัน คือตอบว่า เคยทำงานมา 2 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 38.60 และ 33.72 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มอาชีพที่ไม่อาจจัดอยู่ใน 6 ประเภทแรกซึ่งนับเป็นอาชีพอื่น ๆ จะเป็นพวกที่ชอบเปลี่ยนงานไปเรื่อย ๆ

ตารางที่ 10

แสดง เหตุผลสำคัญในการออกจากงานครั้งสุดท้ายหรือเหตุผลที่ต้องการ
จะเปลี่ยนงานและระดับการศึกษาของผู้มาหางานทำ

(N = 221)*

ระดับการศึกษา	เหตุผลสำคัญในการออกจากงานหรือต้องการเปลี่ยนงาน								รวม
	รายได้ น้อยเกินไป	งานหนักเกินไป	งานไม่มั่นคง	งานไม่ก้าวหน้า	งานไม่ตรงกับ ความถนัด	งานหมดกำหนด	งานที่ทำอยู่ ไม่ได้อะไร	อื่น ๆ	
	%	%	%	%	%	%	%	%	
ต่ำกว่า ป.4	0	0	0	0	0	0	100.00 (2)	0	100.00 (2)
ป.4 - ป.7	41.67 (45)	8.33 (9)	5.56 (6)	0.93 (1)	3.70 (4)	12.96 (14)	22.22 (24)	4.63 (5)	100.00 (108)
ม.ศ.1-ม.ศ.5	41.03 (32)	11.54 (9)	6.41 (5)	0	15.38 (12)	12.82 (10)	6.41 (5)	6.41 (5)	100.00 (78)
อาชีวศึกษา	20.69 (6)	17.24 (5)	10.34 (3)	3.45 (1)	20.69 (6)	13.79 (4)	*3.46 (1)	10.34 (3)	100.00 (29)
อุดมศึกษา	0.25 (1)	0	0	0	0.25 (1)	0.50 (2)	0	0	100.00 (4)
รวม	38.01 (84)	10.41 (23)	6.33 (14)	0.90 (2)	10.41 (23)	13.57 (30)	14.48 (32)	5.89 (13)	100.00 (221)

หมายเหตุ * จำนวนตัวอย่างที่ใช้นับเฉพาะผู้ที่เคยทำงานมาแล้วและมีปัญหาในการทำงานหรือต้องการจะเปลี่ยนงาน

** ตัวเลขปรับ ± 0.01 เพื่อให้ผลรวมเป็น 100.00

ตารางที่ 10 เป็นตารางที่ชี้ให้เห็นว่า ระดับการศึกษามีผลต่อการประกอบอาชีพ โดยจะเห็นว่า ระดับการศึกษาเป็นเครื่องกำหนดขีดรารายได้ จากตารางนี้จะเห็นว่า บุคคลที่มีการศึกษาในระดับต่ำเท่าใด ก็จะมีเหตุผลสำคัญในการ

ออกจากงานหรือต้องการจะเปลี่ยนงานเพราะรายได้น้อยเกินไปในสัดส่วนที่มาก
 ขึ้นเท่านั้น กล่าวคือ ผู้มาหางานทำที่เคยทำงาน ซึ่งให้เหตุผลในการออกจากงาน
 เดิมว่า เพราะรายได้น้อยเกินไป ร้อยละ 41.67 เป็นผู้มีการศึกษาในระดับ . .
 ป.4 - ป.7 และร้อยละ 41.03 เป็นผู้มีการศึกษาในระดับ ม.ศ.1 - ม.ศ.5
 ในขณะที่ผู้มีการศึกษาระดับอาชีวศึกษาซึ่งออกจากงานเดิมโดยเหตุผลเดียวกันมี
 เพียงร้อยละ 20.69 และผู้ที่มีการศึกษาระดับอุดมศึกษามีเพียงร้อยละ 20.69
 ส่วนเหตุผลในการเปลี่ยนงานที่รองลงมาก็คือ เหตุผลที่ว่า งานที่ทำอยู่ไม่ได้ผล
 ซึ่งมีร้อยละ 14.40 ของผู้มาหางานทำที่เคยทำงานมา อาจสรุปได้ว่า ส่วนใหญ่
 เป็นพวกที่เคยมีอาชีพทางเกษตรกรรมและเป็นแรงงานอพยพ เพราะตัวเลขที่
 ปรากฏในตารางแสดงว่าระดับการศึกษาเป็นสัดส่วนผกผันกับเหตุผลสำคัญในการ
 เปลี่ยนงานเนื่องจากงานที่ทำอยู่ไม่ได้ผล กล่าวคือ ร้อยละ 100.00 ผู้มาหา
 งานทำที่มีการศึกษากว่า ป.4 ตอบว่า เปลี่ยนงานเพราะงานที่ทำอยู่ไม่ได้ผล
 ส่วนผู้มาหางานทำที่มีการศึกษาระดับ ป.4 - ป.7 ระดับ ม.ศ.1 - ม.ศ.5
 และระดับอาชีวศึกษาจะเปลี่ยนงานเพราะเหตุผลนี้มีคิดเป็นร้อยละ 22.22,
 6.41 และ 3.45 ตามลำดับ ส่วนผู้ที่มีการศึกษาในระดับอุดมศึกษาจะไม่มีปัญหานี้

หมวด 2 ปัญหาและความต้องการของผู้มาทำงานทำ

ตารางที่ 11

แสดงการมีปัญาเกี่ยวกับการทำงานและระดับการศึกษาของผู้มาทำงานทำ

(N = 223)*

ระดับการศึกษา	มีปัญาเกี่ยวกับการทำงานเสมอ		รวม
	ใช่	ไม่ใช่	
	%	%	
ต่ำกว่า ป.4	100.00 (2)	0	100.00 (2)
ป.4 - ป.7	88.07 (96)	11.93 (13)	100.00 (109)
ม.ศ.1 - ม.ศ.5	63.38 (51)	**34.62 (27)	100.00 (78)
อาชีวศึกษา	48.28 (14)	51.72 (15)	100.00 (29)
อุดมศึกษา	40.00 (2)	60.00 (3)	100.00 (5)
รวม	73.99 (165)	26.01 (58)	100.00 (223)

หมายเหตุ * จำนวนตัวอย่างนับเฉพาะผู้ที่เคยทำงานมาแล้ว

** ตัวเลขปรับ ± 0.01 เพื่อให้ผลรวมเป็น 100.00

จากตารางที่ 11 จะเห็นได้ว่าผู้มาทำงานทำที่เคยทำงานมาแล้ว ร้อยละ 73.99 เป็นผู้ที่มามีปัญาเกี่ยวกับการทำงานเสมอ ซึ่งจากการซักถามและ

จากข้อมูลในตารางก่อน ๆ สรุปได้ว่า ส่วนใหญ่มาจากรายได้ที่น้อยเกินไปและ
 การหมกหมิ่นของงาน เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษาของบุคคลกลุ่มที่มีปัญหา
 การทำงานเสมอ จะพบว่า อัตราของผู้ที่มีปัญหาเกี่ยวกับการทำงานเสมอเป็นลัค
 ส่วนผกผันกับระดับการศึกษาของผู้นั้น คือ ร้อยละ 100.00 ของผู้ที่เคยทำงาน
 ซึ่งมีการศึกษาในระดับต่ำกว่า ป.4 มีปัญหาเกี่ยวกับการทำงานเสมอ ส่วนผู้ที่มี
 การศึกษาระดับ ป.4 - ป.7, ม.ศ.1 - ม.ศ.5 จะมีร้อยละของผู้ที่มีปัญหา
 เกี่ยวกับการทำงานเสมอเป็น 88.07 และ 65.38 ตามลำดับ ในขณะที่ผู้ที่มี
 การศึกษาในระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษามีอัตราของผู้ที่มีปัญหาเกี่ยวกับการทำ
 งานเสมอลดหลั่นกันลงมาเป็นร้อยละ 48.28 และ 40.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 12

แสดงรายได้จากงานที่ทำอยู่เดิมและระดับการศึกษาของผู้มาทำงานทำ

(N = 221)*

ระดับการศึกษา	ภาวะรายได้				รวม
	รายได้เพียงพอกับความจำเป็น	รายได้ไม่พอเพียง	รายได้เพียงพอกและเหลือเก็บบาง	รายได้ไม่เพียงพอเลย	
	%	%	%	%	
ต่ำกว่า ป.4	0 (0)	50.00 (1)	0	50.00 (1)	100.00 (2)
ป.4 - ป.7	27.78 (30)	50.33 (63)	0	13.89 (15)	100.00 (108)
ม.ศ.1 - ม.ศ.5	35.90 (28)	50.00 (39)	1.28 (1)	12.82 (10)	100.00 (78)
อาชีวศึกษา	34.48 (10)	34.48 (10)	17.24 (5)	*13.80 (4)	100.00 (29)
อุดมศึกษา	50.00 (2)	50.00 (2)	0	0	100.00 (4)
รวม	31.67 (70)	52.04 (115)	2.71 (6)	13.57 (30)	100.00 (221)

หมายเหตุ * จำนวนตัวอย่างนับเฉพาะผู้ที่เคยทำงานมาแล้ว และมีปัญหาในการทำงานหรือต้องการจะเปลี่ยนงาน

** ตัวเลขปรับ ± 0.01 เพื่อให้ผลรวมเป็น 100.00

ตารางที่ 12 เป็นข้อมูลต่อเนื่องและสนับสนุนข้อมูลในตารางที่ 11

คือ ระดับการศึกษามีผลต่อภาวะรายได้และการครองชีพของผู้นำงานทำที่เคยทำงาน โดยเฉลี่ยแล้ว ผู้นำงานทำส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 52.04 ทอบว่าขณะที่ทำงานเดิมอยู่นั้น รายได้ไม่คอยจะเพียงพอ มีเพียงร้อยละ 2.71 เท่านั้น ที่รายได้เพียงพอและเหลือเก็บบ้าง นอกจากนี้ จากตารางจะเห็นว่า ผู้ที่มีการศึกษาระดับ ป.4 - ป.7 ทอบว่า รายได้ไม่คอยจะเพียงพอมีจำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 50.33 ส่วนผู้ที่มีการศึกษาระดับ ม.ศ.1 - ม.ศ.5 ทอบว่า รายได้ไม่คอยจะเพียงพอ มีจำนวนคิดเป็นร้อยละ 50.00 และผู้นำงานทำระดับอาชีวศึกษา ทอบว่า รายได้ไม่คอยจะเพียงพอมีเพียงร้อยละ 34.40 ส่วนผู้นำงานทำระดับอุดมศึกษาและผู้มีการศึกษาค่ากว่า ป.4 มีจำนวนน้อยมากจนค่าทอบไม่สามารถนำมาเป็นเครื่องวัดเกี่ยวกับภาวะการเงินได้

ภาวะรายได้จากงานที่ทำอยู่เดิมของผู้นำงานทำ ตามข้อมูลข้างต้นนี้ ผู้ที่ทอบว่า รายได้เพียงพอและเหลือเก็บบ้างส่วนใหญ่คือ ผู้นำงานทำระดับอาชีวศึกษา ซึ่งมีจำนวนร้อยละ 17.24 ของผู้นำงานทำที่มีการศึกษาระดับนี้ทั้งหมด ส่วนผู้มีการศึกษาในระดับต่ำ คือ ตั้งแต่ประถมศึกษาปีที่ 7 ลงมานั้น แม้จะอนุมานว่า มีรายได้ต่ำ แต่ก็ปรากฏว่าร้อยละ 27.70 ของผู้ที่มีการศึกษาระดับ ป.4 - ป.7 ก็มีรายได้เพียงพอกับความจำเป็น แม้จะไม่เหลือเก็บ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาถึงเศรษฐกิจอันเนื่องมาจากรายได้ไม่คอยจะเพียงพอเกี่ยวกับค่าครองชีพ ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญในการที่ต้องชวนชวนหางานทำใหม่ก็ปรากฏชัดในกลุ่มของผู้ที่มีการศึกษาระดับ ป.4 - ป.7 และรองลงมาก็คือ กลุ่มผู้มีการศึกษาระดับ ม.ศ.1 - ม.ศ.5

ตารางที่ 13

แสดงระยะเวลาที่จำเป็นจะต้องไ้งานและระดับการศึกษาของผู้มาทำงานทำ

(N = 300)

ระดับการศึกษา	ระยะเวลาที่จำเป็นจะต้องไ้งาน				รวม
	ไม่เกิน 1 สัปดาห์	1 สัปดาห์ - 1 เดือน	1 เดือน - 3 เดือน	3 เดือนขึ้นไป	
	%	%	%	%	
ต่ำกว่า ป.4	100.00 (2)	0	0	0	100.00 (2)
ป.4 - ป.7	76.78 (86)	20.53 (23)	*1.79 (2)	*0.90 (1)	100.00 (112)
ม.ศ.1 - ม.ศ.5	51.78 (58)	42.86 (48)	3.57 (4)	*1.79 (2)	100.00 (112)
อาชีวศึกษา	23.33 (14)	65.00 (39)	8.33 (5)	*3.34 (2)	100.00 (60)
อุดมศึกษา	14.28 (2)	57.14 (8)	*14.29 (2)	*14.29 (2)	100.00 (14)
รวม	55.33 (166)	39.00 (117)	3.67 (11)	2.00 (6)	100.00 (300)

หมายเหตุ * ตัวเลขปรับ ± 0.01 เพื่อให้ผลรวมเป็น 100.00

ตารางที่ 13 แสดงถึงระดับความเร่งด่วนของความต้องการที่จะไ้งานทำในขณะที่กรมแรงงานยังหางานให้ไม่ได้ ซึ่งปรากฏว่าร้อยละ 55.33 ของผู้มาทำงานทำทั้งหมด ตอบว่า จำเป็นจะต้องไ้งานภายในไม่เกิน 1 สัปดาห์ ซึ่งเมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษาแล้วจะพบว่า ยิ่งระดับการศึกษาค่ำเท่าไร ความ

ตารางที่ 13

แสดงระยะเวลาที่จำเป็นจะต้องไถ่งานและระดับการศึกษาของผู้มาหางานทำ

(N = 300)

ระดับการศึกษา	ระยะเวลาที่จำเป็นจะต้องไถ่งาน				รวม
	ไม่เกิน 1 สัปดาห์	1 สัปดาห์ - 1 เดือน	1 เดือน - 3 เดือน	3 เดือนขึ้นไป	
	%	%	%	%	
ต่ำกว่า ป.4	100.00 (2)	0	0	0	100.00 (2)
ป.4 - ป.7	76.78 (86)	20.53 (23)	*1.79 (2)	*0.90 (1)	100.00 (112)
ม.ศ.1 - ม.ศ.5	51.78 (58)	42.86 (48)	3.57 (4)	*1.79 (2)	100.00 (112)
อาชีวศึกษา	23.33 (14)	65.00 (39)	8.33 (5)	*3.34 (2)	100.00 (60)
อุดมศึกษา	14.28 (2)	57.14 (8)	*14.29 (2)	*14.29 (2)	100.00 (14)
รวม	55.33 (166)	39.00 (117)	3.67 (11)	2.00 (6)	100.00 (300)

หมายเหตุ * ตัวเลขปรับ ± 0.01 เพื่อให้ผลรวมเป็น 100.00

ตารางที่ 13 แสดงถึงระดับความเร่งด่วนของความต้อการที่จะไถ่งานทำในขณะที่กรมแรงงานยังหางานให้ไม่ได้ ซึ่งปรากฏว่าร้อยละ 55.33 ของผู้มาหางานทำทั้งหมด ตอบว่า จำเป็นจะต้องไถ่ภายในไม่เกิน 1 สัปดาห์ ซึ่งเมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษาแล้วจะพบว่า ยิ่งระดับการศึกษาต่ำเท่าไร ความ

ตารางที่ 14

แสดงระดับความเคือครอนของผู้นำงานทำในกรณีที่มีการแรงงาน
ไม่สามารถทำงานให้ได้ในระยะเวลาที่ต้องการและระดับการศึกษา

(N = 300)

ระดับการศึกษา	ระดับความเคือครอน				รวม
	เคือครอน มาก	เคือครอน พอสมควร	เคือครอน บ้างเล็กน้อย	ไม่เคือครอน	
	%	%	%	%	
ต่ำกว่า ป.4	100.00 (2)	0	0	0	100.00 (2)
ป.4 - ป.7	68.75 (77)	26.78 (30)	2.68 (3)	*1.79 (2)	100.00 (112)
ม.ศ.1 - ม.ศ.5	50.89 (57)	39.28 (44)	6.25 (7)	3.58 (4)	100.00 (112)
อาชีวศึกษา	25.00 (15)	65.00 (39)	6.67 (4)	3.33 (2)	100.00 (60)
อุดมศึกษา	14.28 (2)	64.28 (9)	*7.15 (1)	*14.29 (2)	100.00 (14)
รวม	51.00 (153)	40.67 (122)	5.00 (15)	3.33 (10)	100.00 (300)

หมายเหตุ *ตัวเลขปรับ ± 0.01 เพื่อให้ผลรวมเป็น 100.00

ตารางที่ 14 จะเป็นข้อมูลที่ต่อเนื่องและสอดคล้องกับตารางที่ 13
คือ เป็นการชี้ให้เห็นถึงระดับความเคือครอนของผู้นำงานทำในกรณีที่มีการแรงงาน

ไม่สามารถหางานให้ได้ในระยะเวลาที่ต้องการ ซึ่งปรากฏว่า ร้อยละ 51.00 ของผู้มาหางานทำทั้งหมดจะมีความเดือดร้อนมาก ถ้าไม่ไ้ทำงานในระยะเวลาที่ต้องการ ร้อยละ 40.67 จะเดือดร้อนพอสมควรมีเพียงร้อยละ 3.33 ของผู้มาหางานทำเท่านั้นที่จะไม่เดือดร้อนถ้ายังไม่ไ้ทำงานในระยยะเวลานั้น ๆ แสดงว่าผู้มาหางานทำส่วนใหญ่ก็กระตือรือร้นและมีความจำเป็นที่จะต้องไ้ทำงานทำในระยะเวลาไม่เกิน 1 เดือน (จากข้อมูลในตารางที่ 13)

เมื่อพิจารณาระดับการศึกษาของผู้มาหางานทำประกอบด้วย จะพบว่า ร้อยละ 100.00 ของผู้ที่มีการศึกษาต่ำกว่า ป.4 และร้อยละ 68.75 ของผู้ที่มีการศึกษา ป.4 - ป.7 จะเดือดร้อนมากถ้าไม่ไ้ทำงานทำในระยะเวลาที่ตนต้องการ และอัตราส่วนจะลดลงเรื่อย ๆ ตามระดับการศึกษาที่เพิ่มขึ้น กล่าวคือ ผู้ที่ตอบว่าจะเดือดร้อนมากหากไม่ไ้ทำงานทำในระยะเวลาที่ตนต้องการ เป็นผู้ที่มีการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาเพียงร้อยละ 25.00 ระดับอุดมศึกษาเพียงร้อยละ 14.28 แสดงให้เห็นว่า ข้อมูลในตารางที่ 13 และตารางที่ 14 สนับสนุนซึ่งกันและกันว่า ผู้ที่มีการศึกษาสูงเท่าไรย่อมมีโอกาสเลือกงานทำได้มากเท่านั้น และสภาวะทางรายได้และการครองชีพในขณะที่ยังไม่ไ้ทำงานของผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำและระดับการศึกษาสูงกว่ารวมทั้งความจำเป็นที่จะต้องไ้ทำงานในระยะเวลาต่าง ๆ ก็แตกต่างกันด้วย ผู้ที่เดือดร้อนมากกว่ากลุ่มอื่นก็คือ ผู้มาหางานทำที่อพยพมาจากต่างจังหวัดและเป็นคนงานไร้ฝีมือนั่นเอง

ตารางที่ 15
แสดงถึงความต้องการที่จะให้กรมแรงงานจัดบริการให้ นอกเหนือจาก
การจัดหางานและระดับการศึกษาของผู้มาหางานทำ
(N = 300)

ระดับการศึกษา	ความต้องการ (จำนวนคำตอบ)					รวม
	จัดหาที่พัก ให้	ให้ยืม เงิน	มีบริการ ให้คำแนะนำ ปรึกษา	ฝึกอาชีพ ให้	ให้ความ ช่วยเหลือ ระหว่าง ฝึกอาชีพ	
	%	%	%	%	%	
ต่ำกว่า ป.4	20.00 (2)	20.00 (2)	20.00 (2)	20.00 (2)	20.00 (2)	100.00 (10)
ป.4 - ป.7	5.60 (15)	3.73 (10)	38.06 (102)	27.98 (75)	24.63 (66)	100.00 (268)
ม.ศ.1 - ม.ศ. 5	1.29 (3)	0.86 (2)	43.33 (101)	31.33 (73)	23.17 (54)	100.00 (233)
อาชีวศึกษา	0	3.00 (3)	60.00 (60)	23.00 (23)	14.00 (14)	100.00 (100)
อุดมศึกษา	0	0	77.78 (14)	16.67 (3)	5.55 (1)	100.00 (18)
	3.18 (20)	2.70 (17)	44.36 (279)	29.98 (176)	21.78 (137)	100.00 (629)*

หมายเหตุ * คอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

ตารางที่ 15 แสดงถึงความต้องการของผู้มาหางานทำที่ต้องการหรือ
คาดหวังให้กรมแรงงานจัดบริการอื่นให้ นอกเหนือไปจากการจัดหางาน ปรากฏว่า

ความต้องการดังกล่าวมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับระดับการศึกษาของผู้มาหางาน - ทำด้วยโดยความต้องการส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 44.33 ของจำนวนคำตอบทั้งหมด ต้องการให้กรมแรงงานมีบริการให้คำแนะนำปรึกษาในเรื่องต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการทำงาน ร้อยละ 27.90 ของจำนวนคำตอบทั้งหมดต้องการให้กรมแรงงานมีบริการฝึกอาชีพได้ ร้อยละ 21.71 ต้องการให้กรมแรงงานให้ความช่วยเหลือระหว่างฝึกอาชีพอันหมายถึงค่าใช้จ่ายหรือที่พักที่คนฝึกอาชีพมีเพียงร้อยละ 3.10 ของจำนวนคำตอบทั้งหมดเท่านั้นที่ต้องการให้กรมแรงงานจัดหาที่พักให้ระหว่างรองานหรือเริ่มทำงาน

จากข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ผู้มาหางานส่วนใหญ่มีปัญหาในเรื่องการทำงานทำ กล่าวคือ ไม่สามารถจะหางานทำได้ด้วยตนเองในระยะเวลาที่ตนต้องการและบางคนก็ยังไม่รู้ว่าจะตัดสินใจหรือจัดการอย่างไรกับชีวิตของตนในเรื่องการทำงาน ผู้ที่ต้องการบริการให้คำแนะนำปรึกษามากที่สุดอาจแบ่งได้เป็น 3 ประเภท พวกแรกได้แก่ ผู้ที่เดินทางเข้ามาหางานทำในกรุงเทพมหานคร เป็นครั้งแรก ซึ่งมักจะเป็นพวกที่ยังไม่เคยกับสถานที่ซึ่งต้องการคำแนะนำปรึกษาในเรื่องงานเป็นอย่างยิ่ง แต่ไม่มีปัญหาเรื่องที่พักอาศัยเพราะมีความเป็นอยู่อย่าง สามารถจะอาศัยนอนตามสถานที่บางแห่ง เช่น วัดได้ พวกที่สองคือผู้ที่เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาระดับต้น ระดับตอนปลายและอาชีวศึกษาตอนต้นแล้วออกมาทำงานพวกนี้ อาจมีปัญหาในการหางานทำมากที่สุด เพราะเป็นผู้ที่มีการศึกษาในระดับครึ่ง ๆ กลาง ๆ ไม่สูงและไม่ต่ำนัก กล่าวคือ ไม่มีความสามารถในทางวิชาชีพ แต่ก็ไม่ยอมทำงานที่ใช้แรงกายอย่างบุคคลพวกแรกได้ ส่วนพวกสุดท้ายได้แก่ ผู้ที่มีการศึกษาระดับอุดมศึกษาหรืออาชีวศึกษาระดับสูง พวกนี้แม้ว่าจะเป็นผู้ที่มีคุณวุฒิและฐานะทางครอบครัวดีกว่าสองพวกแรก มีเวลาและโอกาสที่จะเลือกงานหรือรองานได้มากกว่าบุคคล 2 พวกแรก แต่ก็ยังต้องการคำแนะนำปรึกษาในเรื่องการทำงาน เป็นคนว่า ต้องการทราบว่า มีงานชนิดใดที่มีตำแหน่งว่างและงานนั้น ๆ ต้องการบุคคลที่มีคุณสมบัติแบบใดบ้าง ลักษณะงานเป็นอย่างไรบ้างและควรที่จะเลือกงานใดจึงจะเหมาะสมกับตนเองที่สุด เป็นต้น ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า กรม-

แรงงานควรจะให้ค่าแนะนำปรึกษาควบคุมไปกับการจัดหางานด้วย
 เพราะเท่าที่เป็นอยู่ การที่เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการจะได้มีโอกาสพูดคุย ซักถาม แนะนำ—
 นำหรือให้ค่าปรึกษาแก้ปัญหาต่าง ๆ แก่ผู้มาหางานเท่านั้นมีน้อย เนื่องจากจำนวน
 เจ้าหน้าที่มีจำกัดเกินจำนวนผู้มาหางานทำซึ่งมากมาย จะเห็นวาร์อยละ 77.78
 ของจำนวนคำตอบของผู้มาหางานทำที่มีการศึกษาในระดับอุดมศึกษาต้องการบริการ
 นี้และเป็นอัตราส่วนที่มากที่สุดเมื่อเทียบกับผู้มาหางานทำในระดับการศึกษาอื่น ๆ
 แสดงว่าพวกที่มีการศึกษายิ่งสูงเท่าไรก็ยิ่งมีความพิถีพิถันในการเลือกงานมากเท่า
 นั้น เนื่องจากมีโอกาสที่จะเลือกได้มากกว่า และมักจะเป็นพวกที่เริ่มต้นทำงานจึง
 ต้องการข่าวสาร ข้อมูลหรือค่าปรึกษาเกี่ยวกับการหางานเป็นอย่างมาก ส่วนผู้มา—
 หางานทำที่มีระดับการศึกษาตรีง ๆ กลาง ๆ ต้องการการฝึกอาชีพมากกว่าบุคคล
 ที่มีการศึกษาในระดับต่ำและระดับสูง เพราะวุฒิปริญญาตรีได้ก็เพียงพอการศึกษาระดับ
 กลาง ยังต้องใช้ความสามารถเฉพาะตัวประกอบช่วยในการหางานทำหรือตกลง
 ในเรื่องค่าจ้าง จะเห็นวาร์อยละ 31.33 ของจำนวนคำตอบของผู้ที่มีการศึกษา
 ในระดับ ม.ศ.1 - ม.ศ.5 ต้องการให้ฝึกอาชีพให้ และร้อยละ 23.17 ต้อง
 การให้ช่วยเหลือในเรื่องต่าง ๆ ระหว่างฝึกอาชีพด้วย

หมวด 3 หัตถ์คคิของผู้สมัครงานทอการท่างานและการแก้ปัญหการท่างานทำ
ไม่ได้

การวางที่ 16

แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสำคัญที่สุดในการเลือกงานทำ
และระดับการศึกษาของผู้มาท่างานทำ

(N = 300)

ระดับการศึกษา	ปัจจัยสำคัญที่สุดในการเลือกงานทำ						รวม
	รายได้ที่งานตรง กับความ ถนัด	งานมั่นคง	งานใน ท้องถิ่น ที่ทอง การ	งานที่มั่ง คั่งพักอา ศัย	งานที่มั่นคง และ รายได้ ดี		
	%	%	%	%	%	%	
ต่ำกว่า ป.4	50.00 (1)	0	0	50.00 (1)	0	0	100.00 (2)
ป.4 - ป.7	18.75 (21)	4.46 (5)	54.46 (61)	*3.58 (4)	12.50 (14)	6.25 (7)	100.00 (112)
ม.ศ.1 - ม.ศ.5	16.96 (19)	13.39 (15)	58.03 (65)	*1.79 (2)	6.25 (7)	3.58 (4)	100.00 (112)
อาชีวศึกษา	6.67 (4)	18.33 (11)	61.67 (37)	*1.65 (1)	*5.01 (3)	6.67 (4)	100.00 (60)
อุดมศึกษา	28.57 (4)	35.71 (5)	28.57 (4)	0	0	*7.15 (1)	100.00 (14)
	16.33 (49)	12.00 (36)	55.67 (167)	2.67 (8)	8.00 (24)	5.33 (16)	100.00 (300)

หมายเหตุ * ตัวเลขปรับ \pm 0.01 เพื่อให้ผลรวมเป็น 100.00

ตารางที่ 16 แสดงถึงทัศนคติในการเลือกงานทำของผู้มาหางานทำ จะเห็นได้ว่า ร้อยละ 55.67 ของผู้มาหางานทำทั้งหมด มีความเห็นว่าความมั่นคงของงานเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการเลือกทำงานและรองลงมาคือรายได้ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 16.33 ของผู้มาหางานทำทั้งหมดซึ่งเมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษาแล้ว จะเห็นว่า แทบทุกระดับการศึกษาเห็นว่า ความมั่นคงของงานสำคัญที่สุด ยกเว้นผู้ที่มีการศึกษาในระดับสูงสุดและต่ำสุด ผู้ที่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่า ป.4 เห็นว่า รายได้และท้องถิ่นของงานมีความสำคัญต่อการเลือกทำงาน และผู้ที่มีการศึกษาในระดับอุดมศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 35.71 เห็นว่า งานที่ตรงกับความถนัดเป็นปัจจัยสำคัญที่สุด และปัจจัยที่รองลงมาคือ รายได้และความมั่นคงของงานคิดเป็นร้อยละ 28.57 เท่ากัน

มีข้อสังเกตว่า บุคคลที่มีวิชาชีพ ย่อมจะให้ความสำคัญต่องานที่ตรงกับความถนัดมากกว่ารายได้ กล่าวคือ ผู้ที่มีการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาจะให้ความสำคัญต่อความถนัดของงานมากกว่ารายได้ของงาน (คิดเป็นร้อยละ 18.33) ในขณะที่ผู้มาหางานทำในระดับ ป.4 - ป.7 และ ม.ศ.1 - ม.ศ.5 ให้ความสำคัญต่อรายได้และความถนัดเป็นร้อยละ 18.75 - 4.46, 16.96 - 13.39 ตามลำดับ ซึ่งข้อมูลนี้สอดคล้องกับข้อมูลในตารางที่แล้ว ที่ว่าผู้ที่ไม่มีความรู้ทางวิชาชีพ ย่อมจะไม่มีโอกาสเลือกงานได้เท่ากับผู้ที่มีความรู้และการศึกษามีส่วนสัมพันธ์กับรายได้และการเลือกทำงาน

ตารางที่ 17
แสดงทัศนคติต่อความยากง่ายในการหางานที่เหมาะสมและ
การศึกษาของผู้มาหางานทำ
(N = 300)

ระดับการศึกษา	คิดว่าจะหางานที่เหมาะสมกับตนได้			รวม
	ยากมาก	ยากพอสมควร	ไม่ยาก	
	%	%	%	%
ต่ำกว่า ป.4	100.00 (2)	0	0	100.00 (2)
ป.4 - ป.7	32.14 (36)	58.93 (66)	8.93 (10)	100.00 (112)
ม.ศ.1 - ม.ศ.5	17.86 (20)	65.18 (73)	16.96 (19)	100.00 (112)
อาชีวศึกษา	26.67 (16)	65.00 (39)	8.33 (5)	100.00 (60)
อุดมศึกษา	28.57 (4)	50.00 (7)	21.43 (3)	100.00 (14)
รวม	26.00 (78)	61.67 (185)	12.33 (37)	100.00 (300)

ตารางที่ 17 เป็นข้อมูลที่เชื่อมโยงมาจากข้อมูลในตารางที่ 16 กล่าวคือ ร้อยละ 61.67 ของผู้มาหางานทำทั้งหมด คิดว่า ตนจะหางานที่เหมาะสมกับตนเองได้ยากพอสมควร และร้อยละ 26.00 คิดว่าจะหาได้ยากมาก ผู้ที่มีทัศนคติว่าตนจะหางานได้ยากมาก คือ ผู้ที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา จะพบว่ามี ร้อยละ 100.00 ของผู้มาหางานทำที่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่า ป.4 คิดเห็นว่า

การจะหางานที่เหมาะสมกับตนเองนั้นยากมาก และผู้ที่มีการศึกษาในระดับ ป.4 - ป.7 ร้อยละ 32.14 ก็คิดว่าหางานที่เหมาะสมกับตนได้ยากมากเช่นกัน ที่เป็นเช่นนั้นเพราะบุคคลที่มีการศึกษาในระดับนี้คิดว่า ตนเองมีการศึกษาน้อยย่อมจะหางานยากกว่าผู้ที่มีการศึกษาในระดับที่สูงกว่า ส่วนผู้ที่มีการศึกษาในระดับ ม.ศ.1 - ม.ศ.5 กลับเป็นกลุ่มที่มีความเห็นว่าจะหางานที่เหมาะสมได้ยากมากเป็นจำนวนน้อยเพียงร้อยละ 17.06 เท่านั้น อาจเป็นเพราะว่าผู้หางานในกลุ่มนี้มีการศึกษาทางสายสามัญมาแล้ว สามารถปรับตัวเข้ากับงานใหม่ ๆ โดยการเรียนรู้เพิ่มเติมได้ง่ายกว่าและกว้างขวางกว่าบุคคล 2 พวกแรก

ตารางที่ 18
แสดงการช่วยเหลือตนเองและการแก้ปัญหาของผู้มาทำงานทำระหว่าง
หรืองานจากกรมแรงงานและระดับการศึกษา
(N = 291)*

ระดับการศึกษา	การช่วยเหลือตนเองแก้ปัญหาระหว่างรองานจาก กรมแรงงาน					รวม
	ขอความช่วยเหลือ	*** คัดตอหางานเอง	ไปสำนักจัดหางานเอกชน	กลับบ้าน	รองานจากกรมแรงงาน อย่างเคี่ยว	
	%	%	%	%	%	
ต่ำกว่า ป.4	0 (0)	33.33 (1)	0 (0)	33.33 (1)	***.34 (1)	100.00 (3)
ป.4 - ป.7	11.76 (14)	48.74 (58)	0 (0)	**2.53 (3)	36.97 (44)	100.00 (119)
ม.ศ.1 - ม.ศ.5	13.11 (16)	54.92 (67)	2.46 (3)	4.10 (5)	25.41 (31)	100.00 (112)
อาชีวศึกษา	20.00 (14)	65.71 (46)	0 (0)	1.43 (1)	12.86 (9)	100.00 (70)
อุดมศึกษา	29.41 (5)	70.59 (12)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	100.00 (17)
	14.80 (49)	55.59 (184)	0.91 (3)	3.02 (10)	25.60 (85)	100.00 *** (331)

หมายเหตุ * จำนวนตัวอย่างนับเฉพาะผู้มาทำงานทำที่ยังไม่เคยทำงานและ
ผู้มาทำงานทำที่ออกจากงานเดิมและยังไม่มีงานใหม่
** คัดตอหางานเอง หมายถึง คัดตอหางานอื่นไปช่วยระหว่างหรือ
งานจากกรมแรงงาน
*** ตัวเลขปรับ \pm 0.01 เพื่อให้ผลรวมเป็น 100.00
**** ตอบไขมากกว่า 1 คำตอบ

ตารางที่ 10 แสดงถึงวิธีการช่วยเหลือตนเองหรือแก้ปัญหาของผู้มา
 หางานทำระหว่างรองาน โดยให้เลือกตอบได้มากกว่า 1 วิธี จะพบว่า ส่วนใหญ่
 ผู้มาหางานทำจะออกติดตามหางานอื่นไปช่วย คิดเป็นร้อยละ 55.59 ของจำนวน
 ค่าตอบทั้งหมด และร้อยละ 25.68 จะรองานจากกรมแรงงานมีเพียงร้อยละ 0.91
 เท่านั้นที่จะไปใช้บริการของสำนักจัดหางานเอกชน แสดงให้เห็นว่า ผู้มาใช้บริการ
 ที่สำนักจัดหางานของกรมแรงงานส่วนใหญ่ไม่ค่อยจะคาดหวังว่าทางสำนักจัดหางาน
 ของกรมแรงงานจะหางานให้ตนได้ แต่ก็ยังคิดว่าไม่มาลองติดต่อ เพราะกว่าครึ่ง
 ของจำนวนค่าตอบแสดงว่าจะออกติดตามหางานเอง และมีเพียง 1 ใน 4 เท่านั้น
 ที่จะรองานจากกรมแรงงาน อย่างไรก็ตามก็เป็นที่น่าสังเกตว่า ผู้มาหางานทำเหล่านี้
 ไม่นิยมใช้บริการของสำนักจัดหางานเอกชน ซึ่งจากการสอบถามทราบว่า เป็นเพราะ
 เกรงถูกหลอกเอาเงินไปเปล่า ๆ โดยไม่อาจหางานให้ได้เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งก็แสดง
 ว่าผู้ที่มาใช้บริการฯ ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการหางานด้วยตนเองมากพอสมควร

อนึ่ง วิธีการที่ใช้ในการแก้ปัญหาการหางานทำไม่ได้และระดับการศึกษา
 ของผู้มาหางานทำก็มีความสัมพันธ์กันอย่างยิ่ง นั่นคือ ระดับการศึกษาที่สูงเท่าใด
 ก็มีแนวโน้มจะออกติดตามหางานเองเท่านั้น หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ อัตราการแก้ปัญหา
 โดยการรองานจากกรมแรงงานจะผกผันตามระดับการศึกษา กล่าวคือ จำนวนค่า-
 ตอบผู้มาหางานทำที่มีการศึกษาในระดับอุดมศึกษาจะออกติดตามหางานอื่นควบไป
 ด้วยจะสูงถึงร้อยละ 70.59 โดยไม่รองานจากกรมแรงงานแต่อย่างใดเลย หมาย-
 ความว่า หลังจากมาสมัครงานที่กรมแรงงานแล้ว ตนก็ออกหางานอื่นพร้อมกันไป
 ด้วย ร้อยละ 65.71 ของจำนวนค่าตอบของผู้มาหางานทำในระดับอาชีวศึกษา
 จะออกติดตามหางานอื่นควบไปด้วยและร้อยละ 12.86 ที่รองานจากกรมแรงงาน
 อย่างเดียว ขณะเดียวกันมีเพียงร้อยละ 54.92, 48.74 และ 33.33 ของจำนวน
 ค่าตอบของผู้มาหางานทำในระดับ ม.ศ.1 - ม.ศ.5, ป.4 - ป.7 และต่ำกว่า
 ป.4 ตามลำดับที่ตอบว่าออกไปติดตามหางานอื่นควบไปด้วย ซึ่งเป็นอัตราที่ลดต่ำลง
 เรื่อย ๆ และอัตราการรองานจากกรมแรงงานกลับเพิ่มขึ้น คือ คิดเป็นร้อยละ
 25.41, 39.97 และ 33.33 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า ผู้ที่มีการศึกษาในระดับ-

คำ ซึ่งจากข้อมูลในตารางที่แล้มาสรุปได้ว่าเป็นผู้ที่อพยพมาจากต่างจังหวัดยอมจะมีโอกาสเลือกงานน้อยและยังไม่รู้จักสถานที่ที่มีงานทำมากเท่าผู้ที่มีการศึกษาในระดับสูง จึงจำเป็นต้องพึ่งบริการของกรมแรงงานหรือคาดหวังงานที่กรมแรงงานจะจัดหาให้มากกว่าผู้ที่มีการศึกษาในระดับที่สูงกว่า

หมวด 4 การใช้บริการของกรมแรงงานและทัศนคติของผู้มาทำงานทำคอกกรม
แรงงาน

ตารางที่ 19

แสดงเหตุจูงใจให้มาใช้บริการของกรมแรงงานและระดับการศึกษาของผู้มาทำงานทำ
(N = 300)

ระดับการศึกษา	ทราบว่ามีบริการจัดหางานของกรมแรงงานจาก					รวม
	เพื่อนบอก	อ่านจาก ชาวสาร	คนรู้จักแนะนำ	เดินตาม มาพบ	พึงวิทย์	
	%	%	%	%	%	
ต่ำกว่า ป.4	100.00 (2)	0	0	0	0	100.00 (2)
ป.4 - ป.7	41.07 (46)	16.96 (19)	26.78 (30)	*10.72 (12)	*4.47 (5)	100.00 (112)
ม.ศ.1- ม.ศ.5	34.82 (39)	38.39 (43)	16.96 (19)	6.25 (7)	*3.58 (4)	100.00 (112)
อาชีวศึกษา	35.00 (21)	40.00 (24)	21.67 (13)	3.33 (2)	0	100.00 (60)
อุดมศึกษา	35.71 (5)	57.14 (8)	*7.15 (1)	0	0	100.00 (14)
รวม	37.67 (113)	31.33 (84)	21.00 (63)	7.00 (21)	3.00 (9)	100.00 (300)

หมายเหตุ * ตัวเลขปรับ ± 0.01 เพื่อให้ผลรวมเป็น 100.00

ตารางที่ 19 แสดงถึงการสื่อข้อความระหว่างกรมแรงงานกับผู้มาใช้บริการหรือผู้มาทำงานทำที่สำนักจัดหางานของกรมแรงงาน จะเห็นว่า ส่วนใหญ่ที่มาใช้บริการฯ จะทราบว่า กรมแรงงานมีบริการจัดหางานจากคนที่เพื่อนบอก

และจากการอ่านข่าวสารต่าง ๆ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นหนังสือพิมพ์ คือ คิดเป็นร้อยละ 37.67 และร้อยละ 31.33 ตามลำดับ ส่วนที่มาใช้บริการเพราะคนรู้จักแนะนำมานั้นหมายความว่า บุคคลกลุ่มนี้ไม่เคยทราบว่าการมีบริการนี้ แต่เมื่อออกหางานทำแล้ว ก็จะมีคนรู้จักกันแนะนำมาให้มาลองติดต่อที่สำนักจัดหางานของกรมแรงงานดู โดยขอเท็จจริงนั้นการที่กรมแรงงานจะเป็นที่รู้จักของบุคคลทั่วไปนั้นขึ้นอยู่กับ การประชาสัมพันธ์และจากข้อมูลในตารางนี้จะพบว่า การศึกษาเป็นตัวกำหนดความบุคคลในระดับการศึกษาใดได้รับอิทธิพลของการสื่อสารชนิดใด จากตารางนี้จะเห็นว่าบุคคลที่มีการศึกษาในระดับต่ำ ซึ่งจากตารางที่ผ่านมาสรุปได้ว่าเป็นกลุ่มแรงงานที่อพยพมาจากชนบทนั้น จะทราบบริการของกรมแรงงานจากเพื่อน ๆ และคนรู้จักแนะนำเมื่อพวกเขาได้เดินทางมาถึงกรุงเทพมหานครแล้ว และก็มีจำนวนไม่น้อยเหมือนกันที่บังเอิญเดินทางมาพบ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับผู้มาหางานทำที่มีการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาจะพบว่า ส่วนใหญ่บุคคลพวกหลังนี้จะทราบว่ามีบริการนี้จากการอ่านข่าวสารเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 40.00 และ 57.14 ตามลำดับ ที่ทราบเพราะเดินทางมาพบนั้นจะมีน้อยมากเพียงร้อยละ 3.33 ของผู้ที่มีการศึกษาในระดับอาชีวศึกษา ส่วนในระดับอุดมศึกษาไม่มีผู้ใดที่ทราบถึงบริการของกรมแรงงานโดยบังเอิญเลย

สรุปได้ว่า การสื่อสารประชาสัมพันธ์ของกรมแรงงานต่อประชาชนนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นข่าวสารทางหนังสือพิมพ์หรือสิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ ซึ่งผู้ที่จะใช้ประโยชน์ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่มีการศึกษาในระดับที่สูงพอสมควร คือ สามารถอ่านออกเขียนได้และสนใจคือตามอ่านข่าวสารต่าง ๆ พอสมควร ส่วนผู้ที่มีการศึกษาในระดับต่ำ จะได้รับการประชาสัมพันธ์โดยตรงน้อยมาก ต้องมีคนคอยบอกหรือแนะนำอยู่ อาจวิเคราะห์ได้ว่า การประชาสัมพันธ์ระหว่างกรมแรงงานกับประชาชนยังไม่กว้างขวางเท่าที่ควรเมื่อเปรียบเทียบกับระหว่างวิธีการประชาสัมพันธ์กับผู้ที่จะใช้ประโยชน์จากการประชาสัมพันธ์นั้น

ตารางที่ 20

แสดงจำนวนครั้งที่มาติดต่อกับกรมแรงงานและระดับการศึกษาของผู้มาหางานทำ

(N = 300)

ระดับการศึกษา	จำนวนครั้งที่มาติดต่อกับกรมแรงงาน(ครั้ง)				รวม
	1 ครั้ง	2 ครั้ง	3 ครั้ง	มากกว่า 3 ครั้ง	
	%	%	%	%	
ต่ำกว่า ป.4	100.00 (2)	0	0	0	100.00 (2)
ป.4 - ป.7	81.25 (91)	10.71 (12)	2.68 (3)	5.36 (6)	100.00 (112)
ม.ศ.1 - ม.ศ.5	63.39 (71)	16.07 (18)	10.71 (12)	9.83 (11)	100.00 (112)
อาชีวศึกษา	63.33 (38)	23.33 (14)	*3.34 (2)	10.00 (6)	100.00 (60)
อุดมศึกษา	64.29 (9)	35.71 (5)	0	0	100.00 (14)
รวม	70.33 (21)	16.33 (49)	5.67 (17)	7.67 (23)	100.00 (300)

หมายเหตุ * ตัวเลขปรับ ± 0.01 เพื่อให้ ผลรวมเป็น 100.00

จากตารางที่ 20 จะเห็นว่าตัวเลขของผู้ที่มาติดต่อกับกรมแรงงานครั้งแรกหรือที่ตอบว่ามีจำนวนครั้งของการติดต่อกับกรมแรงงาน 1 ครั้ง จะมากที่สุดถึงร้อยละ 70.33 ของผู้มาหางานทำทั้งหมด (ทั้งนี้โดยรวมทหารนอกประจำการเข้าไว้ด้วย) เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษาประกอบ ปรากฏว่า ผู้ที่มีการศึกษาในระดับต่ำจะมีจำนวนครั้งในการมาติดต่อกับกรมแรงงานน้อยกว่าผู้ที่มี

การศึกษาในระดับที่สูงกว่า ยกเว้นในระดับอุดมศึกษา เนื่องจากเหตุผลดังกล่าว แล้วในตารางที่แนบมา รองลงมาคือสถิติการมาติดต่อ 2 ครั้ง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้มาหางานทำที่มีการศึกษาในระดับ ม.ศ.1 - ม.ศ.5 และระดับอาชีวศึกษา ส่วนการมาติดต่อโดยจำนวนครั้ง 3 ครั้ง และมากกว่า 3 ครั้งขึ้นไปมีอัตราส่วนที่ลดลงอย่างเห็นได้ชัด จึงอาจอนุมานว่า หลังจากมาติดต่อครั้งที่ 2 แล้ว ผู้มาหางานทำส่วนหนึ่งได้รับการบรรจุงานและอาจมีอีกส่วนหนึ่ง เช่นเดียวกันที่ไม่มาติดต่ออีกเพราะได้งานอื่นหรือมีความจำเป็นไม่อาจรอกงานที่กรมแรงงานจะหาให้ หรือได้มารับทราบตำแหน่งงานที่เสนอให้ในครั้งที่ 2 ที่มาติดต่อแล้วไม่ประสงค์จะรับทำงานจึงไม่ได้มาติดต่ออีก

ตารางที่ 21
แสดงอัตราส่วนการแสดงความคิดเห็นของผู้มาทำงานทำทั้งหมดต่อ
ขอบเขตการให้บริการของกรมแรงงานและระดับการศึกษา
(N = 300)

ระดับการศึกษา	คิดว่ากรมแรงงานให้บริการประชาชน ได้ทั่วถึง			รวม
	ทั่วถึง	ไม่ทั่วถึง	ไม่ทราบ	
	%	%	%	
ต่ำกว่า ป.4	0	0	100.00 (2)	100.00 (2)
ป.4 - ป.7	*8.04 (9)	25.89 (29)	66.07 (74)	100.00 (112)
ม.ศ.1 - ม.ศ.5	*3.58 (4)	48.21 (54)	48.21 (54)	100.00 (112)
อาชีวศึกษา	5.00 (3)	60.00 (36)	35.00 (21)	100.00 (60)
อุดมศึกษา	0	100.00 (14)	0	100.00 (14)
รวม	*5.34 (16)	44.33 (133)	50.33 (151)	100.00 (300)

หมายเหตุ * ตัวเลขปรับ ± 0.01 เพื่อให้ผลรวมเป็น 100.00

ตารางที่ 21 เป็นการสำรวจทัศนคติของผู้ใช้บริการของกรมแรงงาน
ที่มีต่อขอบเขตการดำเนินการหรือประสิทธิภาพในการให้บริการของกรมแรงงาน
จากตารางที่ 21 จะพบว่า ผู้มาทำงานทำจำนวนครึ่งต่อครึ่งให้ความคิดเห็นเกี่ยว
กับประเด็นที่ว่า กรมแรงงานจัดหางานให้บริการประชาชนได้ทั่วถึงหรือไม่ โดยร้อยละ

50.33 ของผู้ตอบทั้งหมดตอบว่า ไม่ทราบ สำหรับอีกร้อยละ 49.67 ที่แสดง
ความคิดเห็นนั้น ส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 89.26 เห็นว่ากรมแรงงานยังจัดหางานให้
ประชาชนได้ไม่ทั่วถึง มีเพียงร้อยละ 10.74 เท่านั้นที่เห็นว่ากรมแรงงานจัดหา
งานให้ประชาชนได้ทั่วถึง (กุตารางที่ 22 ประกอบ)

ตารางที่ 22

แสดงความคิดเห็นของบุคลากรทางานท่าตอขออบเขตของกรให้บริการของกรมแรงงาน

(N = 149)*

ระดับการศึกษา	คิดว่ากรมแรงงานจัดหางานให้ประชาชนได้ทั่วถึง		รวม
	ทั่วถึง	ไม่ทั่วถึง	
	%	%	
ต่ำกว่า ป.4	0	0	0
ป.4 - ป.7	23.68 (9)	76.32 (29)	100.00 (38)
ม.ศ.1 - ม.ศ.5	6.90 (4)	93.10 (54)	100.00 (58)
อาชีวศึกษา	7.69 (3)	92.31 (36)	100.00 (39)
อุดมศึกษา	0	100.00 (14)	100.00 (14)
รวม	10.74 (16)	89.26 (133)	100.00 (149)

หมายเหตุ *จำนวนตัวอย่างนับเฉพาะผู้ที่ตอบว่ากรมแรงงานจัดหางานให้ประชาชนได้ทั่วถึงหรือไม่

ตารางที่ 22 ผู้ที่ไม่แสดงความคิดเห็นโดยตอบว่า ไม่ทราบ ตามตารางที่ 21 ส่วนใหญ่ได้แก่ ผู้มีการศึกษาระดับ ป.4 - ป.7 รองลงมาคือ ผู้มีการศึกษาระดับ ม.ศ.1 - ม.ศ.5 ส่วนผู้ที่เห็นว่ากรมแรงงานยังจัดหางานให้ประชาชนได้ไม่ทั่วถึงตามตารางที่ 22 ส่วนใหญ่ได้แก่ผู้มีการศึกษาระดับ ม.ศ.1 - ม.ศ.5 และรองลงมาได้แก่ ผู้มีการศึกษาในระดับอาชีวศึกษา

ตารางที่ 23

แสดงอัตราการแสดงความคิดเห็นของผู้มาทำงานท่า
ทั้งหมดต่อผลการให้บริการของกรมแรงงานและระดับการศึกษา

(N = 300)

ระดับการศึกษา	คิดว่าการแรงงานจัดหางานให้ประชาชน คนไทยได้ดี			รวม
	ได้ดี	ไม่ได้ดี	ไม่ทราบ	
	%		%	
ต่ำกว่า ป.4	0	0	100.00 (2)	100.00 (2)
ป.4 - ป.7	71.43 (80)	4.46 (5)	24.11 (27)	100.00 (112)
ม.ศ.๑ - ม.ศ.5	75.89 (85)	*9.83 (11)	14.28 (16)	100.00 (112)
อาชีวศึกษา	63.33 (38)	16.67 (10)	20.00 (12)	100.00 (60)
อุดมศึกษา	42.86 (6)	21.43 (3)	35.71 (5)	100.00 (14)
รวม	*69.66 (209)	9.67 (29)	20.67 (62)	100.00 (300)

หมายเหตุ * ตัวเลขปรับ ± 0.01 เพื่อให้ผลรวมเป็น 100.00

ตารางที่ 24

แสดงความคิดเห็นของผู้มาทำงานท่าต่อผลการจัดหางานของกรมแรงงาน

ระดับการศึกษา	ถือว่าการแรงงานจัดหางาน ให้ประชาชนได้ผลดี		รวม
	ได้ผลดี	ไม่ได้ผลดี	
	%	%	
ต่ำกว่า ป.4	0	0	0
ป.4 - ป.7	94.12 (80)	5.86 (5)	100.00 (85)
ม.ศ.1 - ม.ศ.5	88.54 (85)	11.46 (11)	100.00 (96)
อาชีวศึกษา	79.17 (38)	20.83 (10)	100.00 (48)
อุดมศึกษา	66.67 (6)	33.33 (3)	100.00 (9)
รวม	87.82 (209)	12.18 (29)	100.00 (238)

หมายเหตุ จำนวนตัวอย่างนับเฉพาะผู้ที่ตอบว่าการแรงงานจัดหางานให้
ประชาชนได้ผลดีหรือไม่

ตารางที่ 23 แสดงอัตราส่วนการแสดงความคิดเห็นต่อผลการให้บริการ
ของกรมแรงงาน ซึ่งมีผู้แสดงความคิดเห็นในก้านใดก้านหนึ่งแทนที่จะตอบว่าไม่ทราบ
สูงถึงร้อยละ 79.33 ของผู้ตอบทั้งหมด บวกกว่า ร้อยละ 87.82 ของผู้ที่แสดง
ความคิดเห็น เห็นว่า กรมแรงงานจัดหางานให้ประชาชนได้ผลดีและมีเพียงร้อยละ-

ละ 12.18 เท่านั้นที่คิดว่า กรมแรงงานจัดหางานยังไม่ไ้ผลดี (คูตารางที่ 24 ประกอบ) ดังนั้น เป็นที่น่าสังเกตุว่า ข้อมูลในตารางที่ 22 และตารางที่ 24 เป็นไปในแนวซ้กแย้งกัน คือ ในขณะที่ผู้มาหางานทำส่วนใหญ่คิดว่ากรมแรงงานยังจัดหางานให้ประชาชนได้ไม่ทั่วถึง แต่ก็ยังมีความเห็นว่ากรมแรงงานให้ประชาชนไ้ผลดี ซึ่งจากการสอบถามถึงเหตุผลในการตอบ สรุปไ้ว่า ผู้มาหางานส่วนใหญ่จะมองเห็นแต่ในสิ่งที่ไ้ผลดี กล่าวคือ ถ้ากรมแรงงานสามารถจัดหางานให้คนและเพื่อนพ้องไ้ก็นับว่าจัดหางานไ้ผลดี แต่ที่คิดว่ายังจัดหางานให้ประชาชนได้ไม่ทั่วถึงนั้นก็เพราะพวกเขาคิดว่ากรให้บริการจัดหางานนั้น ส่วนใหญ่จะมีแค่เฉพาะในกรุงเทพมหานครเท่านั้น เนื่องจากตำแหน่งงานว่างในที่ดังกล่าวมีมากกว่าในต่างจังหวัด

เป็นที่น่าสนใจเกตุว่า ผู้ที่ไม่แสดงความคิดเห็นโดยตอบว่าไม่ทราบมีจำนวนสูง ซึ่งเมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษาของผู้ตอบประกอบแล้วจะพบว่า ผู้ที่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าไ้จะมีแนวโน้มที่จะตอบว่าไม่ทราบถึงการให้บริการของกรมแรงงานมากเท่านั้น ส่วนผู้ที่มีการศึกษาในระดับอุดมศึกษาทั้งหมดที่ตอบว่ากรมแรงงานยังหางานให้ประชาชนได้ไม่ทั่วถึง ทั้งนี้เนื่องจากว่า กรมแรงงานไม่สามารถหางานให้บุคคลในกลุ่มของเขาได้ห้ถึงนั่นเอง

ข้อสรุปนี้ จะไ้รับการยืนยันจากข้อมูลในตารางที่ 23 นั่นคือ ผู้ที่คิดเห็นว่ากรมแรงงานจัดหางานให้ประชาชนไ้ผลดีจะมีสัดส่วนผกผันกับระดับการศึกษา ยกเว้นผู้ที่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่า ป.4 ซึ่งร้อยละ 100.00 ตอบว่าไม่ทราบ แต่ผู้ที่มีการศึกษาในระดับ ป.4 - ป.7, ม.ศ.1 - ม.ศ.5, อาชีวศึกษาและอุดมศึกษา จะมีความคิดเห็นว่า กรมแรงงานจัดหางานให้ประชาชนไ้ผลดี เป็นอัตราลดลงโดยเฉลี่ย คือ ร้อยละ 71.43, 75.89, 63.33 และ 42.86 ตามลำดับ

นอกจากข้อมูลที่ไต่ถามและวิเคราะห์มาแล้ว ผู้วิจัยได้จัดให้ทำแบบสอบถามอีก 1 ชุด (คือ แบบสอบถามตอนที่ 2 ในภาคผนวก) เพื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาที่ผู้ทำงานท่าประสมอยู่ นอกเหนือจากปัญหาในการทำงานท่า ความพยายามหรือการเตรียมการของผู้มาทำงานท่าในการบรรเทาปัญหาความต้องการบางประการของผู้ทำงานท่า ซึ่งนอกเหนือจากความต้องการในรูปบริการและทัศนคติต่อการทำงานท่า ทั้งนี้ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลประกอบว่า หากจะให้การช่วยเหลือแก่ผู้ทำงานท่าแล้ว ควรพิจารณาในรูปแบบใดจึงจะตรงจุดและวิธีการทางสังคม-เคราะห์ควรจะไปไว้ในขั้นตอนใดบ้าง

ข้อมูลที่ไต่ถามอาจสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 25
ปัญหาซึ่งผู้มาทำงานทำกำลังประสบอยู่

(N = 300)

ปัญหา	จำนวนผู้ตอบ (คน)			รวม
	กำลังประสบ	ไม่ประสบ	ไม่ทราบ	
	%	%	%	%
มีปัญหาส่วนตัวหรือปัญหาครอบครัวเสมอ	40.00 (106)	60.00 (194)	0	100.00 (300)
เจ็บป่วยบ่อย ๆ	2.33 (7)	97.77 (293)	0	100.00 (300)
มีภาระหนักในการรับผิดชอบครอบครัว	29.00 (87)	71.00 (213)	0	100.00 (300)
กำลังเดือดร้อนในเรื่องการเงิน	80.33 (241)	19.67 (59)	0	100.00 (300)
เดือดร้อนมากที่ไม่มีงานทำ	81.33 (244)	18.67 (56)	0	100.00 (300)
ทำงานยากเพราะมีความเหนื่อย	84.00 (252)	16.00 (48)	0	100.00 (300)
ตำแหน่งงานว่างไม่ตรงกับความถนัด	97.67 (293)	2.33 (7)	0	100.00 (300)
ยังไม่รู้ว่าจะจัดการอย่างไรกับชีวิตและอนาคตของตนเอง	92.00	8.00	0	100.00

จากตารางที่ 25 จะพบว่าผู้มาทำงานทำถึงร้อยละ 97.67 เห็นว่าตำแหน่งงานว่างที่ทางสำนักจัดหางานมีอยู่ ไม่ตรงกับความต้องการของเขา ทั้งนี้ยอมชี้ให้เห็นถึงเป้าหมายของการให้การศึกษากับความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบันไม่สัมพันธ์กันและการฝึกวิชาชีพในแขนงต่าง ๆ เพื่อสนองกับความต้องการของตลาดแรงงานในเรื่องช่างฝีมือยังมีน้อย ไม่เพียงพอกับจำนวนผู้ที่ต้องการจะฝึกอาชีพซึ่งสัมพันธ์กับข้อมูลที่ปรากฏว่า ร้อยละ 84.00 ของผู้มาทำงานทำทั้งหมด คิดเห็นว่าที่ตนเองหางานยากเพราะมีความรู้น้อย ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ระเบียบการศึกษามีส่วนสัมพันธ์กับการทำงานและปัญหาในการหางานทำอย่างยิ่ง

ปัญหาของผู้มาทำงานทำนอกเหนือไปจากการต้องการงานทำแล้ว จะพบว่ามีความปัญหาที่เกิน ๆ คือ ปัญหาเรื่องการเงินในขณะที่ยังไม่มีงานทำ โดยร้อยละ 81.33 ของผู้มาทำงานทำทั้งหมดเดือดร้อนมากที่ไม่มีงานทำและร้อยละ 80.33 กำลังเดือดร้อนในเรื่องการเงิน และที่น่าวิตกก็คือ ร้อยละ 92.00 ของผู้มาทำงานทำทั้งหมดคนยังไม่รู้ว่าจะจัดการอย่างไรกับชีวิตและอนาคตของตนเอง

เป็นที่น่าสังเกตว่า ผู้มาทำงานทำเหล่านี้มีปัญหาในเรื่องสุขภาพและภาระในการรับผิดชอบครอบครัวน้อยมากเพียงร้อยละ 2.33 ซึ่งอาจวิเคราะห์ว่าผู้ที่มาทำงานทำยอมต้องมีสภาพทางร่างกายแข็งแรงและพร้อมที่จะทำงาน ผู้ที่ตอบว่ามีภาระหนักในการรับผิดชอบครอบครัวมีไม่มากนักเพียงร้อยละ 29.00 ซึ่งอาจวิเคราะห์ว่าเป็นเพราะผู้มาทำงานทำส่วนใหญ่ยังอยู่ในวัยเยาว์ไม่มีภาระผูกพันกับครอบครัวมากนัก อย่างไรก็ตามผู้ที่ตอบว่ามีปัญหาส่วนตัวและครอบครัวนั้นมีเปอร์เซ็นต์สูงถึงเป็นร้อยละ 40.00

ตารางที่ 26

ความพยายามและการเตรียมการเพื่อบรรเทาปัญหาของผู้นำงานท่า

(N = 300)

ความพยายาม / การเตรียมการ	จำนวนผู้ตอบ			รวม
	ใช่	ไม่ใช่	ไม่ทราบ	
	%	%	%	%
ปรึกษาปัญหากับเพื่อนมากกว่าจะแก้ปัญหาด้วยตนเอง	52.00 (156)	48.00 (144)	0	100.00 (300)
ยินดีทำงานอะไรก็ได้แม้จะไม่ชอบ	39.67 (119)	60.33 (181)	0	100.00 (300)
ถ้าไม่ไ้ทำงานจากกรมแรงงานจะไปสำนักจัดหางานเอกชน	1.00 (3)	98.67 (296)	0.33 (1)	100.00 (300)
ระหว่างรอรองานจะพยายามหางานอื่นทำไปพลาง	67.33 (202)	32.67 (98)	0	100.00 (300)

ตารางที่ 26 แสดงถึงความพยายามและการเตรียมการเพื่อบรรเทาปัญหาของผู้นำงานท่า จะพบว่า ร้อยละ 67.33 ของผู้นำงานท่าทั้งหมดจะพยายามหางานอื่นทำไปพลางระหว่างรอรองานจากกรมแรงงาน แต่ก็มีเพียงร้อยละ 39.67 ของผู้นำงานท่าทั้งหมดเท่านั้น ที่ยินดีจะทำงานอะไรก็ได้แม้จะไม่ชอบท่า แสดงว่าผู้นำงานท่าส่วนใหญ่จะไม่ยอมทำงานที่ตนไม่ชอบ แม้ว่าจะมีความเดือดร้อนมากในขณะนี้ยังหางานท่าไม่ได้ อย่างไรก็ตามการที่ร้อยละ 39.67 ของผู้นำงานท่าทั้งหมดจะใช้วิธีแก้ปัญหาโดยการยอมรับทำงานที่ตนไม่ชอบนั้น ก็จะทำให้บุคคลเหล่านั้นต้องเปลี่ยนงานใหม่อยู่เรื่อยไป เพราะเมื่อไม่ชอบงานก็ถึงจะ

ทนทำไปได้ไม่นาน จึงไม่เป็นการแก้ปัญหาที่จะได้ผลเท่าใดนัก ฉะนั้น วิธีการให้ความช่วยเหลือที่ได้ผลในระยะยาวอาจจะต้องเป็นการให้บริการฝึกอาชีพที่พวกเขาถนัดหรือต้องการจะฝึกเพื่อว่าเขาจะได้ใช้วิชาที่นั้นในการประกอบอาชีพที่ยั่งยืนต่อไป เพราะการเปลี่ยนงานบ่อย ๆ ทำให้บุคคลไม่อาจจะมีควมก้าวหน้าในเรื่องรายได้และประสิทธิภาพในการทำงาน เพราะงานแต่ละลักษณะ แต่ละสถานที่ที่ย่อมจะมีเงื่อนไขหรือข้อจำกัดแตกต่างกัน

อนึ่ง เราจะเห็นว่า ผู้มาหางานทำร้อยละ 52.00 ตอบว่า มักจะปรึกษาปัญหากับเพื่อนมากกว่าจะแก้ปัญหาด้วยตนเองและร้อยละ 98.67 จะไม่ไปใช้บริการของสำนักจัดหางานเอกชน แสดงว่าผู้มาหางานทำจำนวนไม่น้อยมีเพื่อนเป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะนำเมื่อมีปัญหา ซึ่งอาจเป็นสาเหตุประการหนึ่งที่ทำให้ไม่นิยมไปใช้บริการของสำนักจัดหางานเอกชน แต่จะสอบถามข่าวสารในเรื่องงานกับเพื่อนๆ หรือคนรู้จักมากกว่า

ตารางที่ 27
ความต้องการของผู้มาทำงานท่า
(N = 300)

ความต้องการของผู้มาทำงานท่า	จำนวนผู้ตอบ (คน)			รวม
	ต้องการ	ไม่ต้องการ	ไม่ทราบ	
	%	%	%	%
ต้องการทำงานที่มั่นคง เป็นอันดับแรก	73.67 (221)	26.33 (79)	0	100.00 (300)
ต้องการทำงานที่รายได้ดีเป็นอันดับแรก	26.33 (79)	73.67 (221)	0	100.00 (300)
ไม่ต้องการทำงานหนักที่ใช้กำลังกาย	77.00 (231)	23.00 (69)	0	100.00 (300)
ไม่ต้องการทำงานที่ไม่ชอบ	60.33 (181)	39.67 (119)	0	100.00 (300)
ไม่ต้องการทำงานที่รายได้น้อย	45.00 (135)	55.00 (165)	0	100.00 (300)
ต้องการแนะนำในเรื่องการทำงาน	91.67 (275)	8.33 (25)	0	100.00 (300)
ต้องการปรึกษาปัญหาส่วนตัวกับใครสักคน	46.33 (139)	53.67 (161)	0	100.00 (300)

ตารางที่ 27 แสดงถึงความต้องการของผู้มาทำงานท่าที่นอกเหนือจากการจัดหางานให้โดยทั่วไป จะพบว่า ผู้มาทำงานท่าส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 91.67 ของผู้มาทำงานท่าทั้งหมดต้องการคำแนะนำในเรื่องการทำงานเหล่านี้ ส่วนใหญ่ยังไม่รู้อาจจะจัดการอย่างไรกับชีวิตและอนาคตของเขา หรือจัดการแก้ปัญหาเฉพาะ

หน้าในเรื่องการทำงานทำ จึงต้องการข้อมูลหรือคำแนะนำในรายละเอียดเกี่ยวกับการทำงาน การทำงานทำหรือข่าวสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับตำแหน่งงานที่วาง
 ทั้งนี้ โดยที่ผู้มาทำงานทำมีเงินเดือนไขบางประการ คือ ร้อยละ 77.00 ของผู้มาหา
 งานทำทั้งหมดไม่ต้องการทำงานหนักที่ใช้กำลังกาย ร้อยละ 60.33 ไม่ต้องการ
 ทำงานที่ไม่ชอบและร้อยละ 45.00 ไม่ต้องการทำงานที่รายได้น้อย อย่างไรก็ตาม
 ความร้อยละ 73.67 ก็คิดเห็นว่า ความมั่นคงของงานเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในขณะที่มี
 เพียงร้อยละ 26.33 เท่านั้นที่เห็นว่า รายได้ของงานสำคัญที่สุด แสดงว่าผู้มาหา
 งานทำส่วนใหญ่ก็ยังมองการณ์ไกลถึงอนาคตในการทำงานว่า ความมั่นคงของงาน
 เป็นสิ่งที่น่าจะคำนึงถึงก่อนอื่น และความถนัดในงานเป็นสิ่งทีรองลงมาและรายได้
 เป็นสิ่งสุดท้าย

ตารางที่ 28

ทัศนคติของผู้มาทำงานท่าต่องานและการปฏิบัติงานท่า

(N = 300)

ทัศนคติของผู้มาทำงานท่า	จำนวนผู้ตอบ (คน)			รวม
	ใช่	ไม่ใช่	ไม่ทราบ	
	%	%	%	%
ปัจจุบันงานหายากมาก	98.33 (295)	1.67 (5)	0	100.00 (300)
งานสมัยนี้หาไม่ยากนัก	1.67 (5)	98.33 (295)	0	100.00 (300)
ปัจจุบันมีคนมากกว่างาน	98.67 (296)	1.00 (3)	0.33 (1)	100.00 (300)
ตำแหน่งงานว่างที่มีอยู่ให้ค่าจ้าง น้อยเกินไป	62.33 (187)	36.67 (109)	1.00 (3)	100.00 (300)
ตำแหน่งงานว่างส่วนมากมีข้อ กำหนดมากเกินไป	97.67 (293)	2.00 (6)	0.33 (1)	100.00 (300)
งานสมัยนี้ของอาศัยคนรู้จักรับรอง	100.00 (300)	0	0	100.00 (300)

ตารางที่ 28 แสดงถึงทัศนคติของผู้มาทำงานท่าที่มีต่อการหางาน จะเห็นว่าทั้งหมดคิดว่างานสมัยนี้ของอาศัยคนรู้จักรับรอง และร้อยละ 98.33 ก็เห็นว่าปัจจุบันงานหายากมาก มีเพียงร้อยละ 1.67 เท่านั้นที่คิดว่างานหาได้ไม่ยาก เหตุผลที่ทำให้คิดว่างานหายากก็เพราะว่า ปัจจุบันมีคนมากกว่างานและตำแหน่งงานว่างส่วนมากมีข้อกำหนดมากเกินไป (คิดเป็นร้อยละ 98.67 และ 97.67

ความสำคัญ) แสดงให้เห็นว่า ผู้มาหางานทำทราบถึงภาวะการว่างงานและความ-
 ต้องการของตลาดแรงงานที่พอสมควร กล่าวคือ ทราบว่ามีคนว่างงานมากกว่าค่า-
 แหน่งงานว่าง จึงทำให้ นายจ้างหรือผู้ประกอบการสามารถเลือกหรือกำหนดเงื่อนไข-
 ไซการจ้างได้มาก เป็นต้นว่า ความสามารถพิเศษ อัตราค่าจ้าง เป็นต้น เพราะ
 จะเห็นว่า ร้อยละ 62.33 ของผู้มาหางานทำทั้งหมด เห็นว่าค่าแหน่งงานว่างที่มี
 อยู่ให้ค่าจ้างน้อยไป

ทัศนคติของผู้มาหางานทำยังเป็นไปในแนวเดียวกันทั้งหมดว่า การที่จะ
 ใ้ทำงานทำต้องอาศัยความรู้จักรับรองนั้นออกจะเป็นทัศนคติที่น่าเป็นห่วง ผู้ให้ทัศนคติ
 เหล่านี้อาจมีประสบการณ์เช่นว่าควยตนเองหรือโดยการชอกเลาจากเพื่อน ญาติ
 หรือผู้ใกล้ชิด หากทัศนคตินี้ไม่ได้รับการแก้ไข การเห็นความสำคัญของการฝึกอบรม-
 วิชาชีพและคุณค่าของความรู้ ฝีมือ ความสามารถ ความตั้งใจจริงในการทำงาน
 ก็จะลดความสำคัญลง ไปของผู้มาหางานทำทั้งหลาย ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง

สรุปข้อมูลภาคสนาม

จากการสัมภาษณ์ผู้มาหางานทำจำนวน 300 คน สรุปได้ว่า ผู้มาหางาน
 ทำเหล่านี้ ส่วนใหญ่เป็นชาย อายุระหว่าง 16 - 25 ปี มีการศึกษาในระดับประถม-
 ศึกษาและมัธยมศึกษา บุคคลเหล่านี้แม้ว่าจะมีอายุอยู่ในวัยเริ่มต้นทำงาน แต่ก็ปรากฏ
 ว่าส่วนใหญ่เคยทำงานมาแล้ว ออกจากงานเดิมและยังไม่ม้งานใหม่ เมื่อพิจารณา
 จากลักษณะงานเดิมและภูมิลาเนาประกอบกันจะเห็นได้ชัดว่าส่วนใหญ่ของผู้มาหา-
 งานทำเป็นแรงงานอพยพจากท้องถิ่นในชนบทเกี่ยวกับรายได้ที่เคยได้รับ จะพบว่า
 ส่วนใหญ่ผู้มาหางานทำที่เคยทำงานมาแล้วมักจะมีรายได้ไม่เพียงพอกับความจำเป็น
 ในการครองชีพและในขณะนั้นก็มีความเดือดร้อนในเรื่องการเงิน เมื่อออกจากงาน
 เดิมแล้วก็จำเป็นจะต้องไ้่งงานในเวลาอันรวดเร็ว นอกจากบริการจัดหางานโดย
 ตรงแล้ว ผู้มาหางานทำ ยัง สำคัญอีกจัดหางานของกรมแรงงานต้องการที่จะให้กรม
 แรงงานจัดบริการอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากการจัดหางาน เช่น บริการให้คำแนะนำ
 ปรึกษาในเรื่องต่าง ๆ โดยเฉพาะในเรื่องการทำงาน การฝึกอาชีพให้รวมทั้ง

การให้ความช่วยเหลือระหว่างที่ฝึกอาชีพด้วย

สำหรับทัศนคติต่อการทำงานนั้น ส่วนใหญ่จะเห็นว่า ความมั่นคงของงานสำคัญที่สุด รองลงมา คือ ความถนัดในงานนั้น ๆ ในขณะที่รายได้ก็มีความสำคัญไม่น้อยเช่นกัน ผู้มาหางานทำส่วนใหญ่เห็นว่า อุปสรรคส่วนใหญ่ที่ทำให้หางานได้ยากก็คือ การขาดการศึกษาและความสามารถในด้านวิชาชีพรวมทั้งการรับรองจากคนที่รู้จักเพื่อทำงานในที่ต่าง ๆ ส่วนทัศนคติต่อการดำเนินการจัดหางานของกรมแรงงานนั้น ส่วนใหญ่ไม่ทราบว่ากรมแรงงานจัดหางานให้ประชาชนได้ทั่วถึงหรือไม่ แต่เห็นว่ากรมแรงงานจัดหางานให้ประชาชนได้ไม่ดี

ทั้งนี้ เราจะพบว่าระดับการศึกษาเป็นตัวกำหนดที่สำคัญต่อผู้มาหางานทำเหล่านี้ในการแสดงความเห็น การแก้ปัญหา รวมถึงความต้องการในด้านต่าง ๆ ที่เป็นเช่นนั้นเพราะในปัจจุบันรัฐบาลยังไม่สามารถเปิดโอกาสให้บุคคลทุกระดับชั้นหรือทุกกลุ่มได้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียนทั้งในด้านวิชาชีพและวิชาการใดเท่าเทียมและทั่วถึงกัน การมีระดับการศึกษาต่ำและความรู้ทางวิชาชีพน้อยจึงเป็นอุปสรรคสำคัญในการแก้ปัญหาการว่างงานที่แพร่หลายอยู่ในขณะนี้ อนึ่ง ผู้ที่กำส้งมีปัญหาในการหางานทำนั้นมิได้ต้องการความช่วยเหลือเฉพาะในเรื่องการหาตำแหน่งงานว่างเท่านั้น แต่ยังมีความต้องการในเรื่องการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถและข่าวสารต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่ออาชีพและการทำงานของเขาต่อไปในอนาคต ฉะนั้น การที่จะพยายามบรรจุงานให้ได้เพียงอย่างเดียวโดยไม่คำนึงถึงความเหมาะสม จึงอาจเป็นเพียงการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุเท่านั้น เพราะบุคคลเหล่านี้ก็จะเปลี่ยนงานหรือออกจากงานได้ง่าย ๆ เนื่องจากขาดความรักงานและทักษะในวิชาชีพนั้น ๆ อาจต้องกลับมารับบริการจากสำนักจัดหางานอีกซึ่งเป็นการเพิ่มภาระให้แก่สำนักจัดหางานและเป็นการให้การช่วยเหลือที่สูญเปล่าในบางส่วน